شـربت گله!

ناول

لیکوال

اجمل اټک یوسفزی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنگړیو پر ځای یې خپلې خور ته زولنې راوړلې او په رڼا ورځ یې د زندان تورې دروازې ورپسې راوتړلې له هغې یو میړی هم نه و ازار شوی ، کلونه کلونه همدلته اوسېدله د خاپوړو ځای او خپل کلی ترې بېخي هیر شوی و ، وړه ماشومه وه چې توپان له خپل کلي نه په مخه کړه په سختو غرونو او کړنگونو یې واړوله او بې موره لور د خپلې نیا په غیږ کې همدلته رالویه شوه.

همدلته په ښه بده پوهه شوله ، همدلته یې ښې او چپ لاس وپېژانده ، همدلته پېغله شوه مور شوه او همدې خاورې ته یې د زړه ټوټې او د سترگو نور هم وروسپارلو.

د پنچشنبې ورځ وه ټول خلک اریان دریان او هیبت وهلي ښکارېدل په کلیو او لرې پرتو سیمو کې لا عام خلک د نوې بلا له زېږېدو خبر نه وو ، یوازې د کابل ښاریان حیران وو چې ولې په داسې یو ارام او منظم ښار کې د ډزو غږونه دي او د ښار له منځه لوگي خیږي ، دا په تاریخ کې لومړۍ ورځ وه چې د ټانگ ، درندو توپونو او د الوتکو د ډزو او بمبارد غږ خلکو په رڼا ورځ اورېده ، دا وخت په افغانستان کې یوازې دولتي اخبارونه ، مجلې او خپرونې چاپېدلې ازادې او خپلواکې چاپې خپرونې بېخي لږې او د گوتو په شمېر وې ، غږیزې خپرونې هم دومره نه وې او یوازې د کابل راډیو په لنډو څپو کې خپرونې درلودې همدا وخت په نړۍ کې تخنیک پرمختگ کړی و او په ځینو اروپایي او نورو پرمختلليو هېوادونو کې د ټلویزیون په نوم یوه انځوریزه مطبعاتي لړۍ هم پیل شوې وه خلکو به په کې د خپل هېواد او نړۍ خبرونه او نور معلوماتي پروگرامونه لیدل.

کابل کې هم ټلویزیون د اروپا په شان کابو تیار و چې خپرونې پیل کړي په نورو ولایاتو کې هم د بیا بیا سوځولو او گواښونو سره سره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینما په نوم د فلمونو د ننداري په خاطر سنیماگانې موجودې وي او خلک به د هندي فلمونو ننداري ته ورتلل.
پېښور کې هم سینماگانې وې خو په هندي فلمونو بندیز و او د محکومې پښتونخوا اکثره خلک به کابل ته د ننداري دپاره راتلل.
که څه هم افغانستان د تاریخي قدامت له مخې د هر عصر د تمدن او پرمختگ مزکر او کوربه هېواد پاتې شوی و د اریایي لرغوني تاریخ د ام البلاد یا د ښارونو د ناوې لقب او نوم یې خپل کړی و خو وخت په وخت پرې داسې چپاوونه او یرغلونه راغلي وو چې هر ځل یې د افغانانو کورونه وران کړي وو او د پرمختگ مخه یې ډپ کړې وه.
په همدې ورځ هم خلک حلق دلق وو نه پوهېدل چې ولې او د څه دپاره درنې ډزې روانې دي او د ښار د زړه نه لوگي خېږي ، که څه هم دا ټولنه یوه قبایلي او گډ پرگنیزه ټولنه وه اکثره خلک یې نالوستي ، غریز او کلیوال وو کروندې او مالداري یې درلودلې د ټوپک او تورې سره اشنا وو خو دا د نن ورځې د ښار درنې ډزې او په کلیو کې د زوی د زوکړې او کوژدنې د خوښۍ ډزې ډېرې سره بل رنگ وې ، په کابل کې اکثره پو ، مسلکي او لوستي خلک اوسېدل میاشت له لومړۍ شپې معلومیږي هغوی پوهېدل چې دا وړه نه شړۍ کیږي نو ځکه ترور او پریشانه ښکارېدل ، اکثره د لوړو بامونو پر سرونو ولاړ وو او د لوگي ځای ته یې په ځیر لیدل چې په اصلي خبره پو شي.
چا بیا راډیو گانې غوړونو ته نیولې وې چې د کابل راډیو به څه وایي خو له بده مرغه د کابل چالانه او شړنگېدلې راډیو هم گونگه وه لکه پېغلې سندرمارې او چمبه مارې جلۍ ته چې چا رانجه ورکړي وي او له سندرو ډک ستونی یې بند شوی وي هیڅ غږ ترې نه خوت ، لږه شېبه لا تېره نه وه چې د کابل راډیو له گونگ ستوني غږ راووت ، ملي نغمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او شعارونه پیل شول ویاندویان او غږونه بدل وو اکثره نظامي صاحبمنصبان وو او د انقلابي شورای د مشر پیغامونه یې خپرول خو په منځ منځ کې به یې ولس ته د انقلاب د بري زیری ورکولو او ویل به یې چې د تل دپاره یې د توري ارتجاع نه وطن او خلک خلاص کړل ، د انقلابي شورا د ریس پیغام به بیا بیا خپریده او ویل به یې چې تاسو ډاډه او مطمین اوسئ د انقلاب زړه ورو سرتېرو ټول هېواد ونیوه او د پخواني مستبد او ظالم نظام بنیاد ونړېده ، درگرده به د بزگرانو ، خوارانو او دهقانانو د حقوقو او د مساوي او برابر ژوند شعارونه ورکول کېدل ، د فیوډالیزم ، کپیټلیزم ، سرمایه دارۍ او پانگه والۍ په ضد به هم شعارونه ورکول کېدل او پرلپسې به مرگ په خاینانو ، خانانو ، ملکانو او د پخواني پاچا په پلویانو او شاهي کورنۍ ویل کېده ، بیا به غږ شو چې د خلکو زور د خدای زور دی او نن د دې وطن مبارزو او زړه ورو خلکو او خلقي سرسپارلیو ځوانانو د تاریخ د جبر نه دا وطن نور د تل دپاره وژغورلو او د طاغوت په تابوت یې وروستي میخونه ټک وهل ، بیا به احساساتي غږونه شول چې وه کنجۍ خراړې او د یو گوزاره ولاړې بیا به جوخت وویل شول چې نور نو د یوې کورنې او استبداد واک ختم شو حکومت د خلکو شو او د خلق دیموکراتیک گوند به مساوات تامینوي.

که څه هم د کابل راډیو په وینا ارگ او ټول ملک د خلق د ډیموکراتیک گوند د خلقي ځوانانو له خوا نیول شوی اعلانیده او ویل کېدل چې په ټول هېواد کې د پخواني لاسپوڅي او استبدادي نظام د پلویانو مقاومت وځپل شو او ختم شو خو بیا هم په ارگ کې ډزې روانې وې او د ارگ د دننه نه د مقاومت انگازې راتللې د ارگ ټول امنیتي او محافظتي عسکر او ضابطان وژل شوي او نیول شوي و خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلم وطنجار لا هماغسې خپل ټانگ ته ناست و او د ارگ ودانۍ یې ویشتله چې د خلق د ډیموکراتیک گوند کوده تاچیان ورننوتل په ارگ کې یوازې جمهور ریس سردار داود خان او د هغه میرمن ، اولادونه او لمسیان وو ، د داود خان میرمن او اولادونه لا پخوا شهیدان شوي وو او ښایي د ټانگ ، توپونو او الوتکو په گولیو به لگېدلي وو خو لمسیان ، انړور او بابا یې لا ژوندي وو ، د داود خان معیوبه خور عایشه هم له خپل بایسکلگي لاندې پرته وه او ماغزه یې پر ځمکه شیندل شوي وو .

انړور یې شیما خپل دوه ماشومان په غیږ کې ټینگ نیولي وو او دېوال ته یې تکیه کړې وه چې کودتاچیان ورننوتل لومړی یې شیما او بیا یې د هغې دوه ماشومان وویشتل او بیا یې داود خان ته د تسلیمۍ وویل ، داود خان دا مهال زخمي شوی هم و او نیم وجود یې پخپلو وینو لمبولی و، داود خان خپله تمانچه لاس کې نیولې وه او په کودتاچیانو یې ډزې کولې هغه ویل زما په ذات او شان کې تسلیمېدل نه شته او نه به تاسو ته لاسونه پورته کړم ، زه له خپل خدایه پرته بل چا ته نه تسلیمیږم یا د شرافت ژوند یا د شرافت مرگ همدا وو چې د انقلابي شورا مشرانو یې د وژلو حکم وکړ او د ملي اردو په صف کې د کونډو یو کمونیسټ لومړي بریدمن ښه په بې رحمۍ پر سر او ټټر وویشت لکه زخمي شوی زمری پر ځمکه پرېوت او سترگې یې پټې کړې.
خلقي ځوانانو چې هوا گزوله ، پر بچه ولاړ او د کشمیر ننداره یې کوله د دغې ورځې په ارمان وو خوشاله شول او د خوښۍ د دود له مخې یې په هوا کې ډزې پیل کړې هورا ، هورا ، هورا شوه او یو بل ته یې مبارکي گانې ورکولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه لومړي بريدمن چې سردار يې وويشت ، سردار داود خان هم د خپل شهادت نه مخکې خپل کار کړی و او بريدمن يې په لاس ويشتی او ټپي کړی و کوده تاچيانو لومړی بريدمن روغتون ته ورسولو خو د سردار داود خان ماشومان ، لمسيان ، ميرمن او د کورنۍ شپږ پنځوس نور غړي لا هماغسې په ميدان کې په وينو رنګ پراته وو چې د خلق ديموکراتيک ګوند د رهبرۍ شورا د ارګ دروازې پرانيستلې او ارګ يې د خلکو کور ونوماوه.

خلک چوپې چوتې رانڼوتل د ارګ او په ارګ کې يې د سردار داود خان د کورنۍ د مړو ننداري کولې.

تر ماښامه د خلق ګوند خپل حکومت اعلان کړ او دوه شپېته کلن نور محمد تره کی د انقلابي شورا عمومي منشي او لارښود وټاکل شو.

ټول کابل سرو بيرغونو او سرو شعارونو ونيوه خلقي ځوانانو چې خپل خاص شکل او رنګ درلود ټولو اوږدې اوږدې شقيقې او لوی لوی بريتونه درلودل ټول راښکاره شول او د زنده باد چغې يې وهلې ، سور انقلاب يې ستايلو او ويل به يې دا کاروان په شا نه ځي ، ځي د کهکشان په لور.

خو خبر نه وو چې په زور کلي نه کيږي نه شنډه ونه مېوه نيسي او نه اوبه بره خيږي.

داسې سپېره او خونړۍ پنجشنبه کله هم د افغانستان په پنځه زره کلن تاريخ کې نه وه راغلې په همدې ورځ په ټول هېواد کې د خلقي نظام سياسي مخالفين ونيول شول ، بې محاکمې او بې پوښتنې ووژل شول د سرونو لو او د سرو وينو سيلاب جاري شو. هوښيار او په وطن مين خلک خفه او اندېښمن شول ځکه وايي پيل يې ګوره او پای يې پرې قياسوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور محمد تره کی که څه هم د یوې غریبې او بې وزلې کورنۍ بچی و او د غزني ولایت د ناوې په سره کلي کې زېږدلی و خو د خپل پلار په هڅه ونه له زده کړې بې برخې شوې نه و او بیا وروسته د ښې ورتیا له مخې د خپل کاري شرکت له خوا ان هند ته لیږل شوی و او هلته یې دشپې پوهنځې او د انګلیسي ژبه زده کړې وه چې په همدې لړ کې بیا په امریکا کې د افغان سفارت مطبوعاتي مامور هم پاتې شوی و په کابل کې هم د هغه وخت د معتبر دولتي خبري اژانس د باختر تر ماموریت او مرستیالۍ ور رسیدلی و او په پښتو ادب کې د ناول او لنډو کیسو د لومړنیو لیکوالو په کتار کې راتللو خو د لیکلو کیسو او ناولونو ټولو اصلي کرکټرونه یې د ظلم او فیوډالیزم خلاف څرخېدل ، طبقاتي مبارزه یې کوله او خلک یې د ټولنې د مستبدو واکمنانو په وړاندې ننګول ، چې مطلب یې شاهي نظام و د هماغه نوي سیاسي غورځنګ (ویښ زلمیان) چې د وخت د غوښتنو سره سم د یو شمېر ویښو او مبارز ځوانانو له خوا رامنځ ته شوی و نو نور محمد تره کی یې هم د غورځنګ مخکښ غړي و چې بیا یې وروسته خپله لاره بدله کړه او باالاخره یې د سیاسي لید لوري سره سم چې مارکسیستي مفکوره یې درلوده د یوه ، یویشت کسیز هیت په مشرۍ د افغانستان د خلکو دیموکراتیک ګوند جوړ کړ او نور محمد تره کی یې عمومي مشر او منشي شو.

له همدې ورځې یې په سیاسي جلب او جذب او د موجوده نظام خلاف مبارزه پیل کړه او لکه چتی یې اسمان په پښو راټینګول غوښتل.

تره کي خپله اولاد نه درلود نو ځکه به بیا خلکو ویل چې تره کي د خپل اولاد مینه او درد نه دی لیدلی نو ځکه ورته د نورو خلکو بچي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هسې عبث ښکاري او د سردار داود په ماشومانو يې هم هيڅ زړه ونه سېځلو.

او همدارنگه به د کابل ښاريانو کله کله له ډېرې کرکې پټې ټوکې کولې او ويل به يې چې د تره کي ميرمن خپل بوټان په يخچال کې کېښودل چې گوندې دا به د کابل يخې الماری وي په هر حال د انقلابي شورا مشر او عمومي منشي نور محمد تره کي له همدې لومړنۍ ورځې د فرمانونو په صادره ولو پيل وکړ او بې شمېره فرمانونه يې صادر کړل.

د تېر نظام ملي سرود:

څو چې دا ځمکه اسمان وي
څو چې دا جهان ودان وي
څو چې ژوند په دې جهان وي
تل به دا افغانستان وي
تل دې وي افغان ملت
تل دې وي جمهوريت
تل دې وي ملي وحدت
تل دې وي افغان ملت جمهوريت
تل دې وي افغان ملت جمهوريت
ملي وحدت ملي وحدت.

ببخي بند شو او د خلق د ډيموکراتيک نظام د خپلې سياسي ايډيالوژۍ سره سم خپل نوی ملي سرود وغږاوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرم شه لا گرم شه
ته ای مقدس لمره
ای د ازادۍ لمره
ای د نیکمرغۍ لمره
دا انقلابي وطن
اوس د کارگرانو دی
دغه د زمرو میراث
اوس د بزگرانو دی
تېر شو د ستم دور
وار د مزدورانو دی
گرم شه لا گرم شه
ته ای مقدس لمره
ای د ازادۍ لمره
مورږه نړۍ والو ته
سوله او وروري غواړو
مورږه زیار ایستونکو ته
پراخه ازادي غواړو
موږ ورته ډوډۍ غواړو
کور غواړو کالي غواړو.

د نړۍ خلک هم د افغانستان ناڅاپي او بریالي انقلاب ته حیران او گوته پر غاښ وو حالات هم ډېر ترینگلي و د اتلسمې او نولسمې پیړۍ ستر قدرتونه فرانسه او انگلستان چې په نړۍ کې یې امپراطوري گانې درلودې او د انگریزانو د قدرت او امپراطورۍ ټغر یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له افغانستانه بیرته راتهول شوی و دا وخت په نړۍ کې هومره یاد او مطرح نه وو بلکې نړۍ پر دوو نورو قدرتونو (قطبونو) ویشل شوې وه او ستر مادي قدرتونه د امریکا امپریالیزم او د روسانو کمونیزم و ، امریکا خو په هر حال خو خلک د کمونیزم او د روسانو د یرغلونو او پرمختگ نه اندېښمن وو او هیچا داسې نه انگېرل چې دا بلا به گنې ماته هم شي

روسانو دا مهال د مارکس او لینین په اقتصادي او د مساواتو په فلسفو او مفکرو کابو نیمه نړۍ نیولې او خپله کړې وه او ان د جرمني غوندې یو لوي او قوي هېواد یې هم د برلین په دېوال په غربي او شرقي جرمني ویشلی و.

اروپا او منځنۍ اسیا یې لا پخوا نیولې وه او په افغانستان کې لا له پخوا نه افغاني کمونستانو روسان خپل خواخوږي او سکني ورونه بلل.

همدې اندېښنې نړۍ نوره هم ترور کړې وه ځکه روسانو غوښتل چې منځنۍ اسیا له وچې اوباسي او بیرته یې د هند د تودو اوبو په واسطه له نړۍ سره ونښلوي.

په هند انگریزانو کلونه بې غمه حکومت کړی و او حتي خپل ډېر قوانین یې تر دې دمه په ژوندي یادگار پریښي وو او د ماتې او تیښتې نه وروسته یې لوی هند او لوی افغانستان ویشلی وو د دغو لویو هېوادونو تر منځ یې یو بل هېواد د خپلو گټو ، سیاسي ستراتیژیو او په حقیقت کې د وخت د ستر ځواک روس په مخ کې یو سنگر رامنځ ته کړی و.

که څه هم پاکستان محمد علي جناح چې تر ننه یې اصلي هویت معلوم نه دی د هند د ملیونونو مسلمانانو نه د اسلام په نوم رابیل کړ خو تر دې دمه په کې نه اسلام او نه هم اسلامي قانون نافذ شو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغه تازه جوړ شوي هېواد سره د افغانستان د خلکو او دولت حقوقي دعوې او سياسي لانجې روانې وي ، د ظاهر شا حکومت نرمه پاليسي درلوده او سياسي حل يې لټولو چې د ډيورنډ لاين مسله په سوليز اوحقوقي بڼه په نړۍ واله توگه حل کړي او تر اټکه بيرته د لوی افغانستان پوله وټاکي او کابو څلويښت ميلونه بيل شوي افغانان بيرته د خپل اصلي او مرکزي حکومت سره يو ځای کړي خو پر ظاهر شا د هغه د تره د زوی سردار داود خان سپينه کودتا او د واک نيول او د هغه جديت او قاطيعيت د پاکستان حکومت ډېر وارخطا کړی و او همدې ورخطايۍ وهڅول چې په افغانستان کې سردار داود خان ته کورنۍ لانجې پيدا او تقويه يې کړي او دپلو لاندې ملۍ خښې کړي د پاکستان د همدې پلان او سياسي ستراتيژۍ په ترڅ کې د افغان حکومت سياسي او نظرياتي مخالفانو ته هم يو ښه او تاريخي فرصت پيدا شو ترڅو د نظام په وړاندې ودريږي او بيا د ماتې او شکست په وخت کې له هېواده بيرون گاونډ ته وتښتي او سر په سيوري کړي.
مورټمر ډيورنډ اصلا يو انگليس و او هغه وخت په هند کې د انگريزانو خارجه وزير و په نولسمې پيړۍ کې د افغان حکومت او د انگريزانو تر منځ دوه لوی او خونړي جنگونه وشول او انگريزان له ماتې او پرشاتگ نه وروسته په دې پو شول چې په افغان او افغانستان حکومت نه شي کولای نو يې وپتيله چې د وخت امير سره د افغانستان او برطانوي هند کرښې او قانوني سرحدونه اوباسي چې په دې ډول د يو بل د بريدونو او جنگونو مخه ونيسي امير عبدالرحمان خان چې د امير دوست محمد خان (بارکزی) لمسي او د افضل خان زوي و دا وخت د افغانستان امير او واکمن و . امير عبدالرحمان خان په ميړانه خپل ويشلي هېواد له هراته تر امو راټول کړ او د روس ، ترکستان او پارس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره يې د سرحدونو د ټاکلو تړونونه وکړل خو په همدې وخت کې انگريزان هم خورا ورخطا وو او د سرحدونو ټينگار يې کولو که څه هم د امير عبدالرحمان سره د انگريزانو تړون او د ډيورنډ لاين د لاسليک مسله لا تر اوسه د شک او ابهام تر گردونو لاندې ده خو بيا هم د ۱۸۹۳ م کال نه راوخله تر ننه پورې د افغانستان يو حکومت هم دغه کرښه په رسميت نه ده پيژندلې بلکې قبايلو ، وزيرو او مسيدو په وار وار هماغه وخت د برطانوي هيت چې د ډيورنډ کرښه او سرحد يې ټاکلو خيمې او کيمپونه ورسيځلي دي خپله کرکه يې ښودلې ده او په هيڅ شان يې ځانونه د خپل پلرني هېواد افغانستان نه بيل نه دي گڼلي.

لنډه دا چې کله په ۱۹۴۷م کال کې انگريزان ووتل پاکستان جوړ شو او د برطانوي هند هر څه چاوڼی ، تړونونه او ودانۍ نوي زيږيدلي هېواد پاکستان ته پاتې شوې سر سر او کونه ستر ټول د پنجاب په برخه شول په کابل کې هم د انگريزانو د سياسي سفارت ودانۍ پاکستان ته پاتې شوه همدا د افغان حکومت دپاره ښه شېبه وه چې د لاس غوټه په لاس ايله کړي او غاښ ته يې پرېښږدي خپلې سيمې او ملکيتونه بېرته ونيسي خو د ظاهر شاه حکومت مطلق بې غوري وکړه په ۱۹٦۵م کې پاکستان په خپل ټول توان هند سره په پوځي نښته اخته و او افغان حکومت په ډېرې اسانۍ سره بيرته خپلې ځمکې نيولای شوې او همدارنگه بيا کله چې په ۱۹۷۱م کې بنگال بيلېده او افغان حکومت د پاکستان ننگه وکړه او د شا له خوا يې په خپل دښمن بريد ونه کړ او يو بل طلايي چانس هم خاورې شو همدا لامل و چې د بنگال د جنگ نه وروسته د پاکستان د حکومت مشر د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا ته د ملاقات په وخت کې ویل چې زه له شرمه ستا سترګو ته نه شم کتلای او د پاچا پښو ته یې لیدل.

دا لا پوره جوته نه ده چې محمد ظاهر شا په داسې حساسي ، حیاتي او مهمه ملي مسله کې ولې داسې پڅ او مړ دریځ درلود او د غوڅ دریځ خاوند نه و.

محمد ظاهر شا د پخواني پاچا محمد نادر خان (محمدزي) زوی و او پاچاهي ورته په میراث کې پاتې شوې وه.

محمد ظاهر شهزاده نه و خو د یوه سپاه سالار زوي و. داسې سپاسالار چې هیڅ وخت به کور کې نه و او د وطن او خلکو په خدمت کې به ورک ورک و ، د کور ژوند یې هم ښخي عادي او د عامو خلکو غوندې و د محمد ظاهر پلار د خپلواکۍ تر ګټلو وروسته په هېواد کې دویم سړی و او هغه وخت پاچا شو چې د غازي امان الله خان حکومت د بلواګرو په وړاندې نسکور شو او د قومي جرګې د پرېکړې له مخې محمد نادر خان د هېواد پاچا ونومول شو څلور کاله وروسته بیا ووژل شو او زوی یې محمد ظاهر په خامه خوله د هېواد پاچا شو.

دا همدا د ظاهر شا د پاچاهۍ کلونه و چې هند وویشل شو او پاکستان وزیږېده محمد ظاهر شا کابو څلویښت کاله پاچاهي وکړه په پای کې د خپل تربور او اخښي سردار محمد داود خان له خوا په یوه سپینه کودتاه کې له واکه بې واکه شو خو محمد ظاهر شا هم د غازي امان الله خان غوندې د قدرت پر سر کورنی جنګ پیل نه کړاو د غازي امان الله خان هماغه خبره یې تکرار کړه چې ویل یې که د یوه افغان پوزه هم زما د قدرت د نیونې په خاطره وینې کیږي نو زه دداسې قدرت او واک نه تېر یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د خلق ديموکراتيک گوند له خوا پر داود خان خونړۍ کوتاده هم گونډيان اندېښمن کړل او هم يې د خپلو پلانونو د عملي کولو دپاره هيله من کړل کرل او رېبل پيل شول .
چې کال ورندی شي نو ټينټاره هم وهنه کوي گاونډيانو په افغانستان کې همداسې شر له خدايه غوښته چې د دوی په کې خير وي او غواوې يې لنگې شي.
د انقلابي شورا عمومي مشر او د ثور د انقلاب ستر لارښود نور محمد تره کي اتم نمبر فرمان صادر کړ د عامو شتمنو خلکو شخصي ملکيتونه يې ضبط او دولتي کړل ځمکې يې شپږ شپږ جريبه په بزگرانو وويشلې په اوم نمبر فرمان کې يې ولور فقط درې سوه افغانۍ کړی و او بل کې يې گرويگانې معاف او بخشش کړې وې.
گروي او په ځانگړي توگه ولور د اسلام له مخې هم يو ناروا او مردود عمل و خو دا د خلکو د کلتور او دود يوه کلکه او لويه برخه گرځېدلې وه او د حکمت په ځای په دې ډول عاجلو او احساساتي فرمانونو نور هم حساسيتونه د خلق ديموکراتيک دولت ته ور زيات شول بوساړې ته يې تيلی ورته کړ او حالات لا پسې ترينگلي شول خلک د خلقي نظام په وړاندې نېغ شول د انقلاب په وړاندې بغاوت ته ونںگېدل او په عينې حال کې د خلق ديموکراتيک نظام د هيچا سياسي مخالفت هم نه شو منلای او زغملای تر دې دمه په زرگونو سياسي مخالفين او پخواني مامورين ، ملکان ، خانان ، علماء او محصلين نيول شوي ، ورک شوي او وژل شوي وو.
استادانو به په ښوونځيو او پوهنتونونو کې په ښکاره په خپلو لکچرونو کې په دين ملنډې وهلې او د خدای د ذات په هکله به يې ويل هر هغه څه چې په سترگو نه ليدل کيږي هغه د منلو وړ نه دي يا به يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل چې انسان اصلا له بیزو پیدا شوی دی او د وخت په تېرېدو ترې لکۍ پرېوتې او شکل یې بدل شوی دی.
سل خبرې او سر یې یو د تره کي کړنو خپل نږدې ملګري هم وننګول او اخره یې دا شوه چې خپل همفکره خپل وفادار شاګرد او په اصطلاح خپل ورور حفیظ الله امین ورته بلا شوه پر خوله یې ورته بالښت کېښوده او ښه په ارامه یې ووژلو.
د امین تر وینا مخکې او وروسته یې دا ترانه په راډیو کې وغږوله چې:

ای د نیکمرغۍ خاورې تا ته مو سلام دی
ستره تیاره تېره شوه ستا خوارو بچو باندې
ښه شوله چې تېره شوه ستا خوارو بچو باندې
هره تیاره پای لري خلکو ولسو باندې
لمر د عدالت وخوت ستا په جګو غرو باندې
اوښکې دریابونه شوې وااوښتې خپې خپې
ډوب یې تور قصرونه کړل ظلم یې ذرې ذرې
ماتې ککرۍ شولې والوتې نشې نشې
شین شو مرور اسمان ښکلې شوې درې درې
ای د ازادۍ خاورې تا ته مو سلام دی
ای د نیکمرغۍ خاورې تا ته مو سلام دی.

د تره کي دوره یې ختمه کړه او د خپلواکۍ لمر یې پر جګو غرونو وځلاوه.
حفیظ الله امین عام او تام واک خپل کړ د ظلم ، زور ، تشدد ، ترور او وژنو یو بل دور پیل شو ، په زرګونو سیاسي روحاني ، ملي ، قومي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذهبي مخالفین بیا ونیول شول او په ډلیز ډول تر بلدوزرونو لاندې شول امین په لنډ وخت کې ډېره منډه وکړه ډېر ګړندی او په سرعت خوشې و او همدا تېز تګ یې د مرګ لامل هم شو وایې رفتار تیز استقبال مرګ است د امین سر زوری او سر کښې په خلق ګوند کې نور درزونه هم پیدا کړل د تره کي خواخوږي او د پرچم ډلې تربګني او دښمني ورسره نوره هم ډېره شوه ، امین په امریکا کې وخت تېر کړی و او له همدې خبرې د پرچم ډله او نور کمونستان په اندېښنه کې وو.
شک یې درلود چې ښایي امین په امریکا کې د اوسېدلو او د ماسټرۍ په مهال د امریکا د امپریالیزم د نظام تر اغیز لاندې راغلی وي او امریکایي پلوه شوی وي.
له تش ټوپکه دوه تنه ویرېږي ، روسان پرې پرچمیانو بدګمانه کړل امریکایان خو یې هسې هم له مارکسیستي افکارو اندېښمن وو او ګاونډیان یې له قاطعیت او جدیته لا له پخوا په وېره کې وو دا تبلیغات د یوې ډرامې په بڼه د امین سیاسي کمونسټي ملګرو یعنې پرچمیانو د ببرک کارمل په مشوره پیل کړل او غوښتل یې چې د روسانو خواخوږي خپله کړي او امین له منځه یوسي چې باالاخره همداسې وشول.
که څه هم شپونکی خپلې مېږې ښې پېژني خو بس د اجل سترګه ړنده وي دلته روسانو بیړه وکړه او د استخباراتو ځانګړو ځواکونو یې په امین برید وکړ او دومره تلوار یې و چې لا د امین له ستوني سا نه وه وتې چې روسانو په کابل راډیو کې د ببرک کارمل ثبت شوی پیغام خپور کړ او د امین د واک پای یې اعلان کړ.
هغه خلقیان چې د امین تربوران شوي وو هغوی هم د پرچمیانو سره لاس یو کړی و او د امین د مرګ په ورځ یې حتی د امین پر شپږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

میاشتنې زوی هم ترحم وه نه کړ د مور له پستې غیږې یې واخیست او تر ننه یې ورک کړ .

په دې ډول د روسانو د صبر کاسه ډکه شوه برژنیف اخر لکۍ تاوه کړه او سوته یې گوزاره کړه.

د ببرک کارمل راتگ او د روسانو بربنډ تیري حالات نور هم کړکیجن کړل خړ سپی هم د لېوه ورور دی کارمل او روسانو لا ځمکه توده کړه د امریکایانو او اروپایانو هغه ویره رښتیا شوه چې روسان لا روان دي او تودو اوبو ته ځان رسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کارمل او روسانو راتگ او د دغو دواړو ډلو ظلم او تشدد نور هم اور بل کړ د جنگ په خشاکو یې پطرول وشیندل او اور نور هم ژبغړاندی شو د کمونستانو په وړاندې د اسلامي انقلاب د غورځنگ غړو او ځوانانو هم په رسمي بڼه جهاد اعلان کړ او افغاني مبارزه یو ځل بیا نړۍ واله شوه که څه هم د روسانو د تیري نه لا وړاندې ولس د کمونستانو په وړاندې پاڅون کړی و په کونړ کې ولس غرونو ته ختلی و د کمونستانو په وړاندې یې مبارزه پیل کړې وه او د اسلامي غورځنگ غړو (جوانان مسلمان) خو لا تر کمونستي انقلاب دمخه یو ځل د سردار داود خان په وړاندې هم یو ناکام پاڅون په لغمان، ننگرهار او پنجشیر کې کړی و چې بیا یې ځینې مشران د احمدشا مسعود په گډون له هېواده وتښتېدل د کلیوالو په ساده وینا چې وایي د پاده وان په خپلې غوا نظر وي دوی هم لومړی ټل میرام شا او بیا د پېښور په بالاحصار کې د نصر الله بابر له خوا د میلمنو په توگه وساتل شول.

د اسلامي گوند بنسټ لا پخوا په کابل پوهنتون کې د شریعاتو د پوهنځي استاد رحیم نیازي ، غلام محمد نیازي او نورو استادانو له خوا ایښودل شوی و چې د اسلامي نړۍ د نورو اسلامي بنسټونو خواخواږي هم ورسره وه په ځانگړې توگه په همدې وخت کې په مصر ، هند او پاکستان کې هم اسلامي گوندونه وو په مصر کې اخوان المسلمین ، او په برصغیر کې د مسلم لیگ (مودودي افکار) په نوم اسلامي نهضتونه په کړنو جلب او جذب اخته و د پاکستان د اسلامي گوند مشر قاضي حسین احمد او نور غړي یې هغه وخت کابل ته تلل او راتلل خو د جوانان مسلمان د غړو د ناکام پاڅون نه وروسته د وخت حکومت د دوی په تگ راتگ بندیز ولگاوه او بیا هماغه و چې قاضي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسین احمد اوبو کې لوټه کېښوده خپل ساز او سامان یې بدل کړ او کابل ته به د تجارت او تاجر په نوم او بڼه راتللو د کاسې لاندې یې نیم کاسه یښې وه بیا به یې په پټه د برهان الدین رباني او د اسلامي غورځنګ له نورو مشرانو او غړیو سره لیدل او د افغان حکومت په وړاندې به یې هڅه ول لور یې پر لوټه تېره کاوه او خپل ماموریت یې تر سره کولو.

د کمونستانو کوتاده او د روسانو یرغل نور د ګاونډیانو کار اسانه کړ او په ښکاره ډول یې د کابل حکومت مخالیفینو ته غیرېږ پرانیستلې اسلحې او پیسې یې ورته راټولې کړلې او تر سنګرونو یې وروسولې خبره ډاګیزه او د شف شف په ځای شفتالو ته ورسېده.

د کمونستانو ظلم او تشدد او د سرو روسانو یرغل او په یو اسلامي هېواد کې د اسلامي شعایرو توهین او سپکاوي اسلامي نړۍ هم دې ته وننګوله چې د افغانانو مبارزه د کفر او طاغوت په وړاندې حقه او جهاد وبولي او ملاتړ یې وکړي.

همدې شېبې ته چې امریکا او اروپایانو پوره اویا کاله انتظار ویستی و یوه غوړه او وړیا مرۍ شوه او ټولو د مجاهدینو ملاتړ ته ملا وتړله.

د امریکا جمهور ریس ریګن د تنظیمونو رهبران واشنګټن ته وبلل ان تر دې چې د اسلامي حزب مشر مولوي محمد یونس خالص ریګن ته هم د اسلام د منلو او قبلولو بلنه ورکړه او د حزب اسلامي مشر انجنیر حکمتیار هم د ریګن په بلنه واشنګټن ته ولاړ خو د ریګن سره د لیدلو او ملاقات غوښتنه یې ظاهرا رد کړه.

د امریکا لاس د تیرېږ لاندې و او د خپل مطلب له پاره یې بیا هم دوی ښه ډېر ونازول او تر اخره د انجنیر حکمتیار ونډه او برخه تر نورو ډېره او غوړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم مجاهدین لکه د تاریخ د تیرو پیښنو په شان ټول عام ولس و چې د کفر او الحاد په وړاندې یې توري ، لرونه ، تبرګي او خپل زنګ وهلي ټوپکونه راواخیستل او په تش لاس د یوه نړۍ وال مادي زبرځواک په وړاندې ودرېدل په پټه او ښکاره یې ګوزارونه پیل کړل خو دا ځل نړۍ بله وه او لکه د انګریز ، مغل او نورو یرغلګرو په څېر زموږ مبارزینو ، غازیانو او مجاهدینو خپله ملي او طبیعي مشري نه درلوده او د نورو په لاس د جوړو شویو تنظیمونو په سیاسي چوکاټ کې پرېوتي وو که څه هم یو اسلامي ګوند د ثور تر انقلاب وړاندې په کابل کې جوړ شوی و خو دلته حالات بدل شول او په همدې وخت کې نابېره یو نظامي جنرال د پاکستان لومړی وزیر ذوالفقار علي بوټو وواژه او واک یې ونیوه.

دا جنرال ضیاءالحق نومیده او په ښکاره یې ځان یو مسلمان او د اسلامي عقیدې او مبارزې مخکښ څرګنده وه خو وروسته یې اعمالو ښکاره کړه چې بشره د انسان او کار د شیطان و.

د سیاست او د دنیا نه ناخبرو مظلومو او بې وزلو افغانانو ضیاءالحق هم لوی مجاهد او غازي ګڼلو ټولو مهاجرو میندو به ورته د هر لمانځه پسې سم لپه لپه دعاګانې کولې د ټولو زړونو کې یې ځای خپل کړی و او دومره مینه ورسره مظلومو او بې کوره مهاجرو لرله چې کابو د هر نوي زېږېدلي هلک نوم به خامخا ضیاءالحق اېښودل کېده. جنرال افغانان خپل ورونه بلل ، پاکستانیان یې د اسلامي عقیدې له مخې انصار او افغانان یې مهاجر ګڼل او ویل به یې چې که په افغانانو اوس جهاد فرض دی نو په موږ یې حمایت او ملاتړ فرض دی او د افغانستان روان جهاد یې په حقیقت کې د پاکستان دفاع ګڼله ، په همدغه وخت کې د جهاد سنګرونه ښه تاوده و ډېر دولتي تاسیسات،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوستې او وسلې مجاهدینو نیولې وې او دا برى همداسې په کش کې روان و چې ولس هم د کمونیزم خلاف ، نړۍ یې هم مخالفه وه او اسلامي نړۍ هم ښه پوره خواخوږي درلوده نو ددوی ټولو مرسته د مجاهدینو سره وه او جهاد په بریالیتوب سره روان و چې جنرال ضیاء الحق ته دا برى د مجاهدینو ورورولي او اتفاق ښه ښکاره نه شو او فکر واخیست چې که د نړۍ والو همداسې مرستې او خواخوږیانې وي نو لرې نه ده چې په څو میاشتو کې روسان تېښتې ته اړ شي میدان به پرېږدي مجاهدین او عام ولس به قدرت ونیسي او بیا به یو سم قوي او منظم حکومت رامنځ ته کړي نو دا وخت به زموږه هیلې هسې لکه د لمر وړانگو ته پر یخ لیکل وي او بس.

افغانستان به د نړۍ اتل او نازولی شي او دا سټینگر ، لوناگان ، کروز دا موډرنې او پرمختللې ټولې تخنیکي وسلې به د دوی حکومت او ملي اردو ته پاتې شي چې بیا به یې نو دوی د مقابلې او پرتلې وړ نه وي او د پښتونستان او ډیورنډ مسله به ددوی له واک او اختیار نه وه ووځي وایي باغ چې پوخ شي باغوان یې کوږ شي د جهاد بریا ، ثمر او ظفر همدغو اندېښنو په سر واخیست او باالاخره یې د مجاهدینو د ویشلو ، تابع کولو او راخپلولو په نیت د مجاهدینو یو دوه تنظیمونه درې څلور او اخر اووه کړل اوبه یې له سره خړې کړې ، هر یو یې من من کړ او باالاخره یې سره غوښه او جاړه کړل.

یو ځل خو یې په اصطلاح د روسانو د یرغل نه مخکې د مهاجرو ویستلو ته هم ټټر وډبولو او د تره کي سره خبرو کولو ته تیار شو خو د نړۍ والو فشار بېرته غلی کړ او خدایزده چې څه پېرل او پېرودل یې غوښتل.

د پاکستان علماو هم په ټولیز ډول د خپل حکومت مصلحت او ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پالیسي مخکې وړله هرې مذهبي ډلې یو یو رهبر تر وزر لاندې کړ شیدې یې پرې راپړېښودې او په سپین لباس او سوچه ږیرو یې په کچه کاڼو تول شروع کړ.

د مجاهدینو رهبران ډېر شول خولې او خبرې ډېرې شولې او اختلافات رامنځ ته شول د تنظیمونو ځینې قوماندانان هم د پاکستان پوځ په مستقله توگه په لاس کې ونیول ، پالل یې او په شا یې ټپول تنظیم بازي او قوماندان بازي هم پیل شوه او په همدې وخت کې د جهاد تر څنگ د افغانستان د قیمتي کاڼو د کانونو کیندل او شخصي کیدل هم پیل شول لاجوردو ، لالونو او زمردو پسې هم نړی وال سوداگر راغلل او ورو ورو یې د سیمې قوماندانان خپل کړل او په شمالي ولایاتو کې خپل منځي اخ او ډب هم پیل شو.

د لومړي ځل دپاره د تنظیمونو په ځینو چاپي خپرونو کې د خپل منځي جگړو خبرونه هم راغلل عام افغانان او مهاجرین یې ډېر خواشیني کړل خو د افغانستان دښمنانو به بیا ورته دلایل لټول او افغان مهاجرینو ته به یې ذهنیت ورکولو چې هغه فلانی منافق دی او فساد یې خپره ولو او بلخوا بیا په همدې وخت کې ځینو قوماندانانو ته د ښوونځیو ، پلونو ، بندونو ښارونو او نورو عام المنفعه ځایونو د ورانولو او سوځولو درسونه هم ذهنا ترزیق شول فتواگانې هم ورکړل شوې ، د افغان دولت ښوونکي ، عام مامورین ، ډاکټران ، انجنیران او ښاریان د کفر ، الحاد او کمونیزم تر بیرغ لاندې واجب قتل وبلل شول او پر هر ځای د توپونو ، راکټونو ، بمونو او ځمکنې ماینونو ویشتل او ینښودل جایز او روا وگڼل شول دا ډاگیزه شوه چې کاڼی به پوست نه شي او دښمن به دوست نه شي مار په لستوڼي کې ځای ونیوه او ښه په ارامه یې خپل کار کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وطن مین او هوښیار افغانان چې لکه صرافان د دښمن قلپې روپۍ یې پېژندلې او په شوم غرض یې پوهېدل هغوی دمخې ترور او وژل کېدل.

کیمپونه جوړ شول د پاکستان د حکومت له خوا د افغان کمیشنرۍ په نوم د افغانانو د ستونزو د حل په پار پاکستان ځانګړي دفترونه جوړ کړل او په کیمپونو کې ښوونځي او مدرسې جوړې شوې د ښوونځیو په تعلمي نصاب کې یو نوی مضمون د نظامي په نوم ورزیات شو او ځوانانو به هره ورځ په ملکي ښوونځیو او مدرسو کې نظامي او جنګي زده کړې هم کولې د حساب او لوست په کتابونو کې هم د قلم ، کاغذ ، رنګ ، انار او مڼې په ځای د تورې ، ټوپک ، وینې ، شهید ، مرمۍ او د کارتوسو نومونو ځای ونیوه ، د دیني علومو په ساعت کې هم د هجرت ، جهاد ، شهادت او شهید د وینو د اجر او ثواب کیسې او مسلې کېدلې او ځوانان به سنګر ته هڅه ول کېدل. چې په خندا مري نو ژړولو ته اړتیا نه پاتې کیږي په شهدو کې زهر ولړل شول د ښوونځیو پر دېوالونو ، سفري سرویسونو او ریکشو پر شاګانو به هم همدا ډول شعارونه او سپېڅلي احادیث لیکل شوي وو ، جهاد د قیامت تر ورځې دوام لري او موږ چې تر څو ژوندي یوو جهاد به کوو ، د کشمیر مظلومان به هم ازاده وو او د فلسطین خپلواکي هم خپل فرض ګڼو .

د افغانستان انقلاب د سیمې حالات هم لکه د یوه پلان شوي لیکل شوي فلم او ډرامې غوندې بدل کړل په ایران کې هم انقلاب وشو او د رضا شا پهلوي سلطنت مذهبي اخوندانو د روح الله خمیني په مشرۍ رانړنګ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان حکومت لا له پخوا د ایران سره سیاسي ، حقوقي او کلتوري مشکلات درلودل ایران د هلمند په اوبو څو وارې اعتراضونه کړي وو او د دې اوبو ویش یې غوښتلو که څه هم دا سیاسي لانجه د پاچا په وخت کې د وخت تکړه او ځیرک لومړي وزیر محمد موسی شفیق په معقول ډول حل کړې وه خو بیا هم ایران ځان د اریایي لرغونو میراثونو وارث ګڼلو او د همدې کبله یې تل د افغانانو په علمي او معتبرو کلتوري لرغونو اثارو ، کتابونو ، اشخاصو او تاریخ دعوې کولې او په پټه توګه یې په افغانستان کې توکمپالې او مذهبې راپارونې کولې نو د کمونستانو د ثور انقلاب د ایران بخت هم وځلاوه او په اوبو کې یې ډېوې بلې شوې.

د افغانانو نفاق ، رذالت او شیطانت ته یې ښکاره متې رابډوهلې او د پاکستان پر خلاف یې اته جهادي تنظیمونه رامنځ ته کړل د امدادی خمیني ، مهدي ، سپاه پاسداران او ... په نومونو یې نظامي غونډونه جوړ کړل او بیا یې روزل شوي خلک افغانستان ته راولیږل ډېر افغان ځوانان یې د جنت ، حورو او مذهبي جنون په څپو کې د عراق سره د ایران د ناروا جنګ قربانیان هم کړل.

اخوندانو په یوه لاس کې دوه هندوانې ونیولې هم د روس ملګرتیا او هم د تنظیمونو بنسټګر.

روسان هوښیاران وو اوولس هېوادونه یې نیولي وو د افغانستان ګاونډ ته رارسیدلي وو خو په اویاوو کالو کې یې دا نیت نه وو چې افغانستان ته راشي ځکه چې د افغانانو تاریخ یې لوستی و او په دې پوهېدل چې دلته په نولسمه پیړۍ کې د دوي د سترګو په وړاندې انګریزان مات شوي وو ، مغلو تر هنده کابو درې سوه کاله بې غمه او ارام حکومت کړې و خو په افغانستان کې یې یوه شېبه هم ارام نه و کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په کلمو کې يې د بې غمۍ اوبه نه وې تودې شوې که څه هم په وحشت يې د افغانانو له ککرو منارونه جوړ کړي و او د ژونديو انسانانو نه يې د ختېو کلاگانې جوړې کړې وي خو بيا هم افغانان ورته تسليم نه شول او مغل ترې وتښتېدل ، خو هوښياره مرغۍ که ښکلي نو بيا په يو وار په ډېرو لومو کې ښکلي ، روسان پرچميانو وهڅه ول او ورته يې له وريځو اوښان جوړ کړل چې ټول افغان ملت زموږ سره دې مخاليفين فقط د گوتو په شمېر دي ستاسو او زموږه د زوره نه دي او په يو څو مياشتو کې به وځپل شي د ډېرو امسا د يوه گېډۍ ده او بس روسانو ټول ملکونه بې ټکه او بې ټوکه نيولي وو د افغانستان گاونډي هېوادونه يې په يوه ورځ کې خپل کړي وو ، پر تاجکستان يې گهيځ وختي بريد کړی و او په څو شېبو کې يې ونيوه ، تاجکانو ويل روسان سهار وختي راغلل او موږ لا د سهار چايونه ، نه وو چښلي نو همدا لامل و چې هر يوه به ويل چای ناخورده جنگ نه ميشود يعنې ټول وطن يې د چايو قرباني کړ جنگ تريخ دی خو کيسې يې خوږې دي.

د روسې هوښيار ولسمشر برژنيف پرچميانو او کارمل به ذات خود دومره خر کړ چې د هغه د درواغو په خبرو لکه غر غوښه او سيند ښوروا ، نو بس راځه ، تېروتل او د سرېښتو ډنډ ته راپرېوتل.

د کمونستانو د ظلم ، نيونو او وژنو نه عام ولس تنگ او هر سړي غوښتل چې ددغه محشر نه خپل سر په سيوري کړي ځکه هم ځمکه جنگ لکه د اور تبۍ سره کړې وه او هم له پورته روسي چورلکو درانده درانده د نيپال بمونه راورول د هرات ښار يې پر سرو وينو سور کړ او د کونړ په کيراله کې يې په سلگونو خلک په يوه ورځ ژوندي د خاورو لاندې کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بل وي نو ولس اړوت چې د ډیورنډ له کرښې واوړي او ښکته پښتونستان او پاکستان ته سر اوباسي.
له ډیورنډ ښکته د افغان مهاجرینو په نومونو یو شمېر کیمپونه هم جوړ شوي وو او خیمې په کې لګېدلې وي ، که څه هم جنرال ضیاءالحق افغانان خپل وروڼه او مهاجر بلل خو د پښتنو ستر مشر د عدم تشدد باني د نوبل د سولې نړۍ والې جایزې ته کاندید او د ګاندي هم مهاله او سیال سیاستوال خان عبدالغفار خان بیا دا جنګ د روس او امریکا جنګ بللو او ویل به یې جنګ اصلا د دوو لویو قدرتونو دی خو له بده مرغه د سیالۍ او زور ازمایۍ میدان یې افغانستان دی سرونه ، کورنه او وینه زموږ تویږي او ورانیږي غرونه به موږ سوري کوو او مزې به نور خلک پرې کوي.
افغانان یې خپل وروڼه بلل او پښتونخوا یې د دوی خپل پلارنی هېواد بللو دوی یې په خپل کور کې میلمانه بلل او یوازې هغه افغانان یې مسافر او مهاجر بلل چې له اټکه ښکته اوسېدل.
پاچا خان به ویل دا پردی جنګ به ټول افغانان او په ځانګړي توګه پښتانه بې کوره او بې اوره کړي ، هره مور به بورجنډه کړي ، هره خور به بې وروره کړي ، هره میرمن به کونډه او سرتوره کړي او هر بچی به بې پلاره کړي دا جنګ به اخر خپل اصلي رنګ را اوباسي او افغانستان به په ډلو او ټپلو وویشي ، دا جنګ به د هر افغان او هر پښتون کور او دروازې ته راورسیږي او د افغان وینه او سر به بیا د یوه چرګ د وینې او سر هومره ارزښت هم ونه لري.
یو به د بل د وژلو فتوې ورکوي او مرګ به یې جایز ګڼي پاچا خان به دا هم ویل چې روسان به مات شي خو بیا به امریکا یکه تازه شي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک به یې نه شي رامهر کولای د نړۍ وال قدرت انډول به خراب شي او امریکا به هر څه په خپله خوښه او اختیار کوي او....
د باچا خان ویناوې لکه ملغلرې بیا وروسته شاعرانو سره وپېیلې نغمې شوې ، ترانې او سندرې شوې:

په خپل وطن کې جنګ را په سر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
پردی غوبل دی پردی اشر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
زما ګرېوان یې ریبنې ریبنې کړ
زما وجود یې اندام اندام کړ
پردی ټوپک دی پردی سنګر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
کوڅه کوڅه مې د زړه په وینو
روزانه لامبي زه ورته ګورم
ما په ما وژني کافر هنر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم
ای نړیوالو امن دوستو
د جنګ پرستو مټ د نیوو دی
په ما قیامت دی په ما محشر دی
هلته هم زه مرم دلته هم زه مرم

څه سر به مو خوږه وم دا مهال دوه لوی کیمپونه په پېښور کې جوړ شوي وو یو د کچه کړۍ په دښته کې (اوسنی حیات اباد) او بل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصر باغ په وچ ډاک کې د خیمو تر منځ یو نیم د خامو ختو ګټو جومات هم جوړ شوي و د سوري پل لاندې یو نیم دوکان هم جوړ شوی و او ښوونځي او مدرسې هم جوړې شوې وې.
په کچه ګړۍ کې هم د تابوتونو او ترکاڼانو دوکانونه جوړ شوي وو هره ورځ به په سلګونو تابوتونه خرڅېدل او د جهاد شهیدان به په کې خښېدل د تابوتونو د دوکانونو سره څنګ په څنګ د جهادي او جنګي ترانو د کیسټونو دوکانه هم ښه په خوند کې روان وو او د جګړو ، شهادت او ازادۍ ترانو ښه بازار موندلی و ، خو د وطن، خاورې ، لیلا، ګل ، بلبل ، ګودر ، لونګو او عشقي شعرونو ځاي فقط د تودو سنګرنو ، غزا او جهادي ترانو نیولی و او:

ای زما وطنه د لالونو خزانې زما
ستا هره دره کې دي د تورو نښانې زما
زه یم ستا له خاورې ته زما له مینې جوړه یې
ته مې د غیرت او د پښتو رنګینې جوړه یې
ته مې د نیکه او د بابا له مینې جوړه یې
ستا زړه کې پرتې دي ټولې تللې زمانې زما
سترګې مې لوګې شه ستا د خاورو د کورونه
عقل مې ایرې شه ستا دپاره د فکرونونه
ځار شمه قربان شم ستا د غرونو نه سیندونونه
ستا هر دره کې دي د تورې نښانې زما
ستا عزت چې نه وي زه به نوم او عزت څه کړمه
ته چې خوار او ځار یې زه به خوب او راحت څه کړمه
ستا سر چې وي ټیټ نو زه به شان او شوکت څه کړمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسته به دې خاوره کړم په مينې مستانې زما
يا به دې زه سيال کړمه وطنه د جهان
يا به ستا په پښو کړمه تورې خاورې ځان
زه به دړې وړې شم خو تا به کړم ودان
زه هغه پښتون يم تا ته يادې افسانې زما
اى زما وطنه د لالاونو خزانې زما
يا
وطن جنت نشان دى گلان په کې کرمه
په ما د ځانه گران دى گلان په کې کرمه

د خلکو د ذهن نه وتلي وو او حتي د ملي شاعر ملنگ جان شخصيت هم حالاتو د پوښتنې لاندې راوستى و چې محکوم پښتونستان او محکومو پښتنو ته يې نغمې ويلي وې او باالاخره يې خپل ژوند په همدغه لاره کې قربان کړ چې البته د پښتونستان د دښمنانو له خوا يې د سوارلۍ موټر د کابل جلال اباد په لار کې چپه کړاى شو او ډريور چې خپل کور يې لا پخوا ويستى و خپل سر يې هم ژوندى ، روغ او جوړ لاهور ته وويست خو د ځينو معلوماتو له مخې هغه هم بيا په لاهور کې ناپېژاندو کسانو سمدواره ووژلو او ښايي لامل يې هم همدا و چې د ملنگ جان د وژلو کيسه رسوا نه کړي او د داود خان د غضب سبب ونه گرځي خو په هر حال د افغانستان دښمنان پخپل پلان کې بريالي شول او هغه بلبل يې د تل دپاره چپ کړ چې ويل به يې:

زه پښتون يم زما روح پښتونستان دى
بې له روحه څوک ژوندون نه شي کولى

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خوښ د ازاد ی نام ونښان دی
اسارت زما ارواح نه دی منلی
زه پښتون یم پښتونواله مې خوښېږي
سرو مال د پښتونوالې نه خیرات دی
که مې سرې وینې په دغه لار تویېږي
زما وینې د وطن د سر زکات دی
هغه سر چې قومیت کې خاورې کېږي
خاورې نه دی تر قیامت پورې حیات دی
پتنګ کله د ډیوې نه روی ګردان دی
په ډېر فخر سره یې خپل بدن سېزلی
زما تن کې که هډوکي دي که غوښې
دغه واړه د وطن آب و دانه ده
د وطن نه به یې قربان کړم ګوښې ګوښې
هر اندام مې ددې لارې نذرانه ده
ما کې شته د پښتونوالې پوره نښې
خدای راکړې د همت ښه خزانه ده
ابی کړی راته غوږ کې دا بیان دی
که بې ننګ وي پی مې نه دي وربښلي
په کوم ځای کې چې پښتون وي لوبېدلی
که اول وي که اخر د پښتون مال دی
که سل ځله وي په وینو لمبېدلی
خو بیا هم پښتون ګڼلی استقلال دی
اکثریه خلکو پخپله ځان سېزلی
چې پښتون ورته ښودلی توره ډال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو ته رب ورکړی کلک ایمان دی
له مېدانه چېرته نه دی تښتېدلی
زه پښتون د پښتون زوئ پښتونزاده یم
ټول جهان زه پېژندلی چې پښتون یم
زه ددې خاورې د غېږې پرورده یم
دغه خاوره مې لیلا زه یې مجنون یم
قربانۍ لره حاضر او اماده یم
زه مین د خپلواکۍ په ښه قانون یم
نو زما ملنگ جان دا عهد و پیمان دی
ما خپل ځان پښتونستان ته وربښلی .

په عامه اصطلاح د هجرتونو لړۍ همداسې ګړندۍ روانې وې او افغانان درګرده له هېواده وتل څوک ایران ، څوک اروپا او امریکا ته تلل او ځینې غریب او غوربه خلک بیا ایله دومره وو چې د ډیورنډ له کرښې ښکته پوریوتل.
عبدالمحمد جان کاکا چې هغه وخت ښه خط او بریت زلمی و او د سرو روسیانو ظلمونو اړ ویست چې په وړاندې یې ټوپک راواخلي او عملي جهاد پیل کړي خو چې پام یې شو خپل دوه بې موره ماشومان یې نېغ سترګو ته ودرېدل بیرته یې سمدستي د ټوپک راخیستو او غر ته د ختلو سوچ پرېښود او د کلي او وطن نه د وتلو په فکر کې کېوت ټوله شپه یې ښه فکر وکړ په سبا یې په خپل کور لاس تېر کړ د غریبۍ کور و خاص قیمتي او د خرڅ څه په کې نه و ټول عادي او د دهقانۍ سامان و خو بیا هم د کلونو کلونو کور او مال و پرېښودلو یې ډېر زور غوښتلو ځکه کور ته کوره کی او واده ته واده گی نه ویل کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال کې خامخا دروند وي ، له ویرې یې چا ته د زړه حال هم نه شو ویلای ځکه حالات ډېر ترینګلي و او د خلقي حکومت د ظلم نه هر سړی په ویره کې و هیچا په هیچا باور نه شو کولای حتی سکه وروڼه له یوه بله وېرېدل او د زړه خبرې زړونو کې امانت پرتې وي ، حکومت مخبران درلودل او ډېر خلک په خپلو خبرو نیول شوي وژل شوي او نادرکه شوي وو هر څوک له خپل سیوري وېرېده او خلکو به ویل چې نن سبا دېوالونه هم خبرې کوي.

هر چا په خپلې خولې لاس ایښی و لکه شیخ فریده پټه خوله دې بهتري ده ګنډلې شونډې ګرځېدل.

عبدالمحمد جان کاکا چې کلیوالو په عامه لهجه ماجان بللو د همدې وچ کوټ د کلي مومند و او د کوټ ولسوالي یې خپله ولسوالي وه. تېر کال یې میرمن مړه شوې وه او همدا دوه نښې ترې پاتې وې زوی ته به یې له نازه کشو او لور ته شرو ویله.

د ژمي لنډه ، تنګه او یخه ورځ وه ماجا ماشومان خپلې سپین سرې مور ته وسپارل او پخپله هدیرې ته ولاړ د مېرمنې قبر ته کېناست ګرد چاپیر به یې خپل ښکلي وطن ته لیدل او ژړل به یې غوړونه یې هم شک نیولي و چې به د چا د خبرو یا د راتلو ښکالو شوه ژر به یې سترګې پاکې کړې او ځان به یې غلی کړ چې لارویان یې ونه ویني او د زړه په خفګان یې پو نه شي ټوله ورځ یې خپلې ځوانیمرګې مېرمنې ، پلار ، نیکونو او هدیرې ته دعاوې وکړې.

میاشت مخکې کلی روسي څرخکو لوټې لوټې کړی و او د ماجا خپلوان او ډېر کلیوال شهیدان شوي وو پر قبرونو یې لا شنه ګیا وچه شوې نه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماجا قبرونو ته کتل او هر یو یې سترګو ته نېغ ودرېده لمر په پرېوتو و د غر لمن لکه د شهیدانو هدیره تکه سره وه ماجا هر یو مخاطب کړ او په زړه کې یې ورسره پټه خدای پاماني وکړه بیا یې خپل نیکه مخاطب کړ او ویل یې تاسو خو انګریزان مات کړل خو دا ځل موږ له خپلې لمن اور اخیستی دی اوس د بلې لوې بلا په خوله کې پرېوتلو او ددې بلا ماتول ډېر ګران دي ځکه چې بیرغ یې زما د ورونو په لاس کې هم دی او دوی ورسره مله دي بیا یې ټولو ته دعا وکړه پوزه او اوښکې یې پاکې کړې لوند دستمال یې جب ته کړ او له هدیرې په سلګیو سلګیو مخ په کور ولاړ خواشینی و خو ناهیلی نه و ویل یې دلته د ډېرو زورورو ښکرونه مات او د ظلم ببرۍ یې ډوبې شوي دي د دوی غاښونه به هم مات شي ، چیرته د خدای زور او چیرته د مخلوق زور ، که غر لوړ دې خو پر سر یې لار شته ، روس به څه وي او زور به یې څه وي کلمه یې تېره کړه او کړل یې سل زامن د سپي او یو د زمري.
بس همدا روانه اونۍ لا تېره شوې نه وه چې ماجان دشپې په تیاره کې په دوو خرونو او کچرې باندې د تن جامې بار کړې او غلی د شینوارو په لورې وخوځېد د تورو غرونو او سپینو واورو مسافر شو لاره د مرګ د خطر سره تړلې وه ځای په ځای ماینونه ، امنیتي پوستې او د روسانو د څرخکو ګزمې یو په بل پسې روانې وې ، ماجا خپل مشر زوی کشو پر خره ، سپین سرې مور یې پر کچرې او شرو یې په شا کړه کله به چې کوم یو وټوخل یا به یې څه ویل غوښتل نو ماجا به ژر ورته پر خولې لاس کېښود او خبره او ټوخی به یې په کې وچ کړ د خپلو پښو تڼاکې او زخمونه یې د هیبت او ویرې د لاسه لا ښخي لیدلي هم نه وو ، ماجا د همدې سیمې سړی و نو ځکه د مړي ژوندي له کبله په سیمه کې بلد و که څه هم پر دغو کړنګونو کله نه وو تللی خو د اټکل له مخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېده چې ځنګه باید له ډېورنډ کرښې ها غاړې ورواوړي بله دا چې خره او کچرې هم تر ډېره د نورو پلونو اندازه لګولای شي او خپله هم لاره سمولای شي بس دلته هم کچره مخکې او دوی ورپسې وو.

د شپو شپو مزله وروسته له کرښې واوښتل او په پوښتنه پوښتنه د ناصر باغ کیمپ ته ورسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما جان د ناصر باغ په پنډغالي کې د خیمې او ورو ورو د کورګي خاوند شو ځینې خلک د افغان کمیشنرۍ له خوا په دفتر کې ثبت او راجستړ شوي وو او د کور د شمېر په کچه به ورسره هره میاشت د وړو ، غوړو ، مالګې او تیلو مرستې کېدلې او د رسمي راشن کارډ له مخې به ورکول کېدل ما جان لا په دغو کیسو نه پوهېده سترګې یې مړې وې او غوښتل یې چې د خپلو متو له برکته یوه حلاله مړۍ پیدا کړي او لکه د انګورو تاک پر بل بار نه شي.

پېښور داسې یو ښار و چې د پاچا او ګدا دواړو بېړۍ په کې خدای پورې ایستله او هیڅوک وږی نه پاتې کېدلو.

د ما جان د پښو ټپونه لا نه وو سره ورغلي چې د روزګار په لټه کې شو وخت و او لکه برېښنا ځغلېده څه وخت وروسته کشو هم لږ را زلموټی شو او کله نا کله به یې د خپل پلار سره کار ته ملا تړله د خیمې ژوند یې هم د ختو ، ګټو په یوه خام کورګي بدل شو او خور یې شرو د کیمپ ښوونځي ته تلله ، ماشومه شرو ایله دریم ټولګي ته رسېدلې وه لیکل او لوستل یې هم لا سم نه شول کولای چې له ښوونځي وویستل شوه ، ما جان بل واده کړی و او دا وخت شرو په کور کې وړې خویندې او میره مور هم درلوده که څه هم د شرو میره مهربانه میرمن وه خو بیا هم وایي مور چې میره شي نو پلار هم پلندر شي د کور کارونه ډېر شول او شرو د کور میرمن شوه ، په افغانانو کې او بیا په ځانګړي توګه پښتنو کې لا تردې وخته د نارینوو تعلیم هم د صفر سره ضربېده یعنې عصري زده کړې د هیواد په کچه بېخي هیڅ وې ښوونځي او سینماګانې د خلکو له خوا سوځول کېدلې او د ښځو ښوونځي خو بیخي کفر ګڼل کېدل او د ډېر پخوا نه سوځول کېدل ان د غازي امان الله خان واکمني هم د همدوغو مشکلاتو ښکار شوه او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه په اصلاحاتو د کفر ټاپه ولګېده او د واکمنۍ تخته يې د سقاو د زوی په مشرۍ يوه ډله غلو وا ړوله.
عامو خلکو يوازې د ښځو ښوونځي بد نه بلکې د خپلو لوڼو او خويندو تعليم يې هم بد ګڼلو او د شرم او پېغور کار ورته ښکارېده.
هر چا به په عامه اصطلاح ويل ښځه يا په کور ده يا په ګور ، که څه هم پښتانه ټول مطلق مسلمانان دي او په اسلام کې تعليم او زده کړې ته لومړی مقام ورکړل شوی دی او د پيغمبر عليه السلام د مبارکو ويناو له مخې زده کړه په نر او ښځه لازم او ضروري ګڼل شوې ده پښتانه په دين سر او ځان قربانوي خو دې مهم اصل ته يې شا کړې ده او د ښځو په زده کړه لا تر اوسه اکثره شرميږي.
عجبه يې دا ده چې د کور ، کروندې ، اوبو ، خاشاکو او څمکو کار پرې کوي ، په لکونو لکونو ولور او دنيا پرې اخلي ، ورور او پلار يې د خپل واده او ناوې په بدل کې ورکوي ، د جرګو ، بديو ، تربګنيو او دښمنيو په ټس کې يې د مقتول کورنې ته په ډولۍ کې کېنوي خو په زده کړې يې شرميږي.
خير شرو دا وخت د وطن د دود له مخې ديارلس کلنه او پېغلوټې شوې وه ، په اصطلاح دلته تر لسو کلونو پورته جلۍ پېغله بلل کيږي ، ريباران پرې مرکې جرګې کوي او خپلو زامنو ته يې غواړي شرو هم د کلتور له مخې دا وخت بايد د يو يا دوه بچيو مور وای.
د ښوونځي همدا وروستۍ شپې وې چې يوه ورځ نابېره يوه ډله سړي د ښوونځي له يوې ګوډې شوې ښځينه ښوونکې سره د ښوونځي انګړ ته رانننوتل شرو او نورې جونې هم په غولي کې ولاړې وې د رخصتۍ زنګ ټنګېدلی و شرو هم لا سور لمر ته ولاړه وه ښوونکې له ترجمان سره په پښتو خبرې کولې او ترجمان په انګليسي اخته وو ، د يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريشي کړي کس په غاړه کې کيمره ځړېدلې وه او گوډې ښوونکې سره يې په اشارو خبرې کولې د ښوونځي تصويرونه يې اخيستل او د کيمرې شړاکا يې ختله ، بيا يې لاس پر تندې ونيوه او د بل لاس په گوته يې هغه وړاندې جنکيو ته اشاره وکړه ښوونکې پو شوه او هغه جونې يې عکاس ته راوبللې خو ټولې رانغللې ښايي ځينې به له پرديو سړيو شرمېدلې ، ځينې به ويرېدلې او ځينو به نه غوښتل.
د پښتنو کلتور لږ سخت دی پردی نارينه حق نه لري چې د بل چا تور سرو ته اشاره وکړي او پښتنې جونې هم نه غواړي چې له يوه پردي سړي سره خبرې وکړي ، واړه ماشومان د کيمرې واله پسې وو او پرې راټول وو خو دوی لرې ولاړې وي او ښايي فکر به يې کولو چې دا پردي سړي او دا انگريز څنگه راغلي دی که څه هم دا وخت افغانستان او افغانان د نړی د مطبوعاتو د سر ټکي وو او ډېر ژورنالستان به کيمپونو ته راتلل خو خلک ساده وو او په هر څه ژر نه پوهېدل د گوډې ښوونکې له اشارې سره جونې ولاړې خو شرو لا ولاړه وه چې کميره مين ورنږدې شو ، ښوونکې ورته وويل دا يو خبريال دی امريکا نه راغلی دی زموږ د ښوونځي عکسونه اخلي او بيا زموږ سره مرسته کوي ، شرو هيڅ ونه ويل او په پټه خوله يې د خپل څادر پيڅکی خولې کې نيولی و عکاس خپله کيمره له غاړې راوويسته او د شرو عکسونه يې واخيستل ورځ وه او تېره شوه شرو کور ته ولاړه پر ټوله لاره پرېشانه او تروره ښکارېدله لکه څه يې چې ورک کړي وي يوه وېره او ترهه يې په زړه ننوتې وه ښايي له دې ورېدله چې د عکس نه ورته کوم جينجال او کيسه جوړه نه شي څوک ورته پيغور ورنه کړي او د کورنۍ عزت يې خراب نه شي پلار او خپل ورور يې ټوله شپه سترگو سترگو ته کېدل او تر سبا يې سترگې پټې نه کړې که څه هم په زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې به ورتېر شول چې تصویر یې د ښوونکې په خوښه او د خلکو په مخکې عکاس واخیست خو بیا هم پښتنې میرمنې له تور او تهمته وېرېږي او وایي ترڅو چې رښتیا راځي نو درواغو به کلي وران کړي وي ، اکثره خلک په رښتیا هم خپل غوږ ته لومړی نه گوري که ورته وویل شي چې غوږ دې سپي یوړ نو سمدلاسه په سپي پسې ځغلي ډېر خلک د بې ځایه ننگ او غیرت قربانیان شوي دي او احساساتو یې کورونه وران کړي دي همداسې ډېرې پېښې او کیسې شرو لیدلې او اورېدلې وې نو ځکه یې ماشوم ذهن ناارامه و او د سوداگانو سیند لاهو کړې وه خو د وخت په تېرېدو سره یې ورو ورو د عکس کیسه او صحنه له ذهنه بېخي ووتله.

وخت په منډه روان و شرو نو اوس د پلار هغه ماشومه شرو نه بلکې پېغله شوې وه او د کور په څلورو دېوالونو کې را ایساره وه ، ټوله ورځ د کور ، خویندو ، پلار او ورور په خدمت بوخته وه ، د سهار د لمونځ پسې سمدستي د انگړ جارو ، د سهار چای او د لوښو مینځل یې لومړني کارونه وو ، بیا به یې وړه وه اخکښل او د غرمې په پخلي به بوخته شوه د تندي خولې به یې لا وچې شوې نه وي چې د خیرنو کالیو پنډ او سوباړی به یې راواخسیت او د کالو په پرېولو او د سوباړي په غربولو به اخته شوه ، په همدې شپو ورځو کې ورپسې د ریبارانو جرگې او مرکې هم پیل شوې ډېر خلک به تلل راتلل او خپلو زامنو ته به یې غوښتله ، ښکلې سره سپینه او پټه خوله جلۍ وه نو ځکه له گونډیانو واخله تر خپلو خپلوانو د هر زلمي مور ورپسې وه ، په افغاني ټولنه کې د جلۍ یا په اصطلاح د خور او لور د ورکړې ټول واک او اختیار د پلار او ورونو په لاس کې وي او هر څه چې د پلار یا ورور خوښه وي هماغه به کیږي که یې ړوند ته ورکوي که یې شل ته ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که يې زوړ سړي ته ورکوي او که يې په بدل او بنې ورکوي او که يې سيند ته غورځوي بس جلۍ د څه ويلو اختيار نه لري که څه هم د وطن قانون او اسلامي شريعت پوره حق ورکړی دی چې خپل نظر څرگند کړي او خپله رايه ښکاره وواييي خو د کلتور او دود له مخې جنکۍ د پلار او ورور په وړاندې هيڅ نه وايي او په پټو سترگو د زهرو گوټ کوي مگر دا هم دود ده چې ځينې پلارونه بيا د خپلو زامنو نه هم پوښتنه نه کوي او په خپل سر او خپله خوښه ورته په کور کلي کې جنۍ او د ژوند رشته گوري.
ښځه يوازې په افغاني ټولنه کې بې وزله او مظلومه نه ده بلکې د نړۍ په هر گوټ کې مظلومه ده او په ځينو پرمختللو هېوادونو کې يې هم انساني حقوق او کرامت تر پښو لاندې کيږي د يو موټې روپيو په مقابل کې يې جسم ، اندامونه او ښکلا په تجارتي اعلانونو او جنسي فلمونو کې ليلاميږي.
کله به چې کور ته نابلدې ښځې راغلې او له ورايه به مسکۍ شولې نو شرو به هم د دوی په مطلبي راتگ پوهه شوله د چايو پتنوس به يې کېښود پيالې به يې ډکې کړې او نوره به په منډه له کوټې ووتله ، څو څو وارې جرگې راغلې او ولاړې خو بله ورځ يوه بله مور راغله د شرو ميرې ته يې د خپل زوی ډېر صفتونه وکړل بس هر چا ته خپل مزی مرغلين وي ويل يې زه بيا هم راځم ، بيا هم راځم او بيا هم ، په خندا يې وويل اوس مو نو چيرې په اسانۍ پرېږدم که په پښو مې ووهۍ نو په سر راځم او که په سر مې ووهۍ نو په پښو راځم همداسې يې وکړل تر هغې لاړه او راغله چې د شرو مور يې دې ته راضي کړه چې خبره خپل خاوند ما جان ته ورسوي ما جان ته هم د سپين ږيرو جرگه کېناستله او د خپلوۍ غوښتنه يې ترې کوله باالاخره خبره دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راورسید ده چې ما جان جرگې ته هو وکړي خو کله کله انسان نه پوهیږي او په ځانگړي توگه افغانان بیا داسې معاملې تر ډېره په قسمت او نصیب پورې تړي او وایي که نصیب یې و نو وبه شي ماجان هم جرگې ته همداسې وویل او لږ مهلت یې وغوښت سپین ږیري هیله من شول او د بیا راتگ په نیت سره خواره شول.

بس په رښتیا هم د قسمت خبره وه څو ورځې لا نه وې اوښتې چې بل ماښام مرزا محمد راغللو ، میزرا خان تر هجرت وړاندې ماجان نه پېژندلو همدلته په کیمپ سره نږدې اوسېدل او بلد شوي وو ، ماجان د ناصرباغ په بازار سوري پل کې مېوه خرڅه وله او میرزا خان به کله کله څنگ ته ورتلو او د لمر پیتاوي ته به یې د افغانستان په روانو سیاسي حالاتو خپل بحثونه او د زړه خوالې کولې او ورو ورو سره ښه خواږه ملگري او اشنایان شول مړی او ژوندی یې سره پاللو او کله کله به یې میرمنې هم سره د یو او بل کور ته تللې.

د پیتاوي مجلس به کله کله ډېر خوږ شو او په خپلو کمونستهو کلیوالو به یې ټوکې کولې مرزا خان ویل زموږ کلي کې هغه فلاني په سپینه ږیره خدای ووهلو او ملیشه شو د خلقیتوب په مانا نه پوهیږي خپل لمونځ او اودس هم کوي او د کمونستانو ټوپک یې هم پر اوږه ینښی دی.

خیر ډوډی موډی چې وخوړل شوه مرزا خپل اشنا او ملگري ماجان ته د خپل زړه خبره په خوله وکړه مرزا خان بیا ماجان ته مخ کړ او ویې ویل ما د خپل زوی دپاره ستا په کور لاس اینبی دی او غواړم چې دا دوستي په خپلوی بدله کړم.

ماجان لا جواب نه و ورکړی چې هغه وویل بس چیرته چې زړه ځي نو هلته پښې هم ځي زه هم نن ستا کور ته زړه راوستی یم او ناهیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوې به مې نه په مسکا يې وویل گوره همدلته اړوم او تش لاس نه ځم نوره دې خوښه چې خوږه راکوې او کنه خو ، ښه مېړونه په ښه نوم یادیږي په ما هم ته گران يې او هم دې کورنۍ.

غټ غټ او ماړه خلک هم دلته شته خو زه هم ستا په شان غریب سړی یم او د خپلې بړستنې سره پښې غځول غواړم .

په یوه سا يې کابو یو کتاب خوږې خوږې خبرې وکړې ماجان فکرونو لاهو کړی و هغه تېره جرگه او تېر خلک يې سترگو ته نېغ ودرېدل او په خپلو تېرو ټولو کړو خبرو يې ژور فکر کاوه ، ښايي اندېښنه به يې وه چې کوم جینجال ورته جوړ نه شي پښتني ټولنه کې چې یو ځل سړی هو وکړي او سر وښوروي بیا نه ، نه شي کولای په ځانگړي توگه د لور او خور په ورکړه کې ځکه چې بیا ترې بدۍ او دښمنیانې جوړیږي او کلونه کلونه په کې وینې تویږي پښتانه وايي که په زنځیر وتړل شې نو بېرته به ایله شې خو که په ژبه او پښتو وتړل شوې بیا دې ایله کېدل نه شته ، که څه هم پښتو هم د لکه د نړۍ د نورو ژبو په شان یوه ژبه ده خو یوازې ژبه هم نه ده پښتو لکه یو قانون او یو تړون ته ورته ده چې څوک تر خپلې ژبې (ژمنې) بیا نه شي تېرېدلای یو ځانگړي قانون او مذهب ته ورته ځانگړتیاوې لري او تر ژبې تېرېدل بې ننگي وي ، خو خیر اخر يې چپتیا ماته کړه او خپل اشنا ته يې وویل ستا کور ودان چې زه درته سیال ښکاره شوم او په درونډ نظر دې راولیدل خو د خدای بنده زما او ستا کور چا سره ویشلی دی زما اولاد خو ستا خپل اولاد دی او اختیار يې هم ستا دی که سینډ ته يې غورځوې هم واک يې ستا دی او بیا يې په مسکا وویل دا ځل چې ته مطلبي راغلی يې نو هر قدم دې زما په لیمو او ترڅو چې دلته اوسېږې نو اوسېږه بانه په سترگو نه درنیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه اکثره د خپل کور او کورنۍ نه بېرون د پردیو خلکو سره خپښۍ او خپلوۍ ته په اسانه زړه نه ښه کوي او همدا لامل دی چې ان خپله گونډه هم په خپله نکاح کوي او پردیو ته یې نه پرېږدي.
خبره د ماجا وه بیا کور ته ولاړ ټوله شپه په خپل ځای کې نېغ ناست و او د شرو ځوانیمرگه مور یې سترگو ته نېغه ولاړه وه د هغې ټولې خبرې یې بیا رایادې شوې کلونه کلونه وروسته یې مړه شوې مېرمن بېرته را ژوندۍ شوه سترگو او ذهن ته یې ودرېده او خبرې یې ورسره پیل کړې هغه د ژوند وروستۍ ورځ یې یاده شوه چې د زنکدن په سلگیو کې یې ویل ما مې بچي په خدای او بیا په تا سپارلي دي پام کوه چې درنه خوار نه شي ، زما په ځای د مور مینه هم ته ورکړه او د بې مورۍ د سوځنده لمر نه یې سر په سیوري ساته کنه ارو‌ا به مې درنه خفه او ناراضه وي.
همدا ذهني او خیالي مکالمه یې د شرو د مور سره کوله سوچونو په سر اخیستی و اسویلي یې ویستل او ویل یې لور غریبه په خپل کور کې هم پردۍ وي او په خپل کور کې د بل چا امانت وي کاش خور او لور په کور کې د ساتلو وای خو افسوس چې نه دي بس سل زړونه یې خپل کړل او د شرو د ورکړې پرېکړه یې وکړه په رښتیا چې وایي سل یې غواړي او یو یې وړي بس د شرو نصیب هم د خپل پلار د اشنا د نالیدلي او نا کتلي زوی رحمت گل سره وتړل شو.
د مړي او ژوندي خبر بېخي ژر خپرېږي د شرو د کوژدې خبر هم د سترگو په رپ کې ډنډوره شو شرو هم خبره شوه لاسونه او پښې یې وریږدېدلې کوټې ته ولاړه کټ کې پرېوته او ځان یې برستنو کې پټ کړ.
پښتنې پېغلې اکثره لکه د شرو په څېر د خپلې کوژدې او ورکړې زیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا غرِ ناڅاپي اوري بیا د حیا او یا د غم له امله ځي او ځان دوه درې ورځې د خپلې کورنۍ د غږو له سترګو پنا کوي او که کومه پېغله خبره وي او رضایت یې ښودلی وي نو بیا یې میندې او خویندې په ټوکو ټنګوي او ورته وایي:

پېغلوټې غرِ د کوژدې واورېد
په سترګو ژاړي زړه کې ګوړې ماتوینه

شرو د بړستنو لاندې ژړل او په سوچونو کې یې د رحمت ګل خیالي انځورونه جوړه ول ډېر سوچونه یې وکړل خو رحمت ګل یې خیال ته رانغلو د ماشومتوب او د ښوونځي ټول وختونه یې له ذهنه تېر کړل خو بیا یې هم رحمت ګل په کې راپیدا نه کړ فقط د رحمت ګل صفتونه یې د هغې د خپلې مور له خولې اوریدلي وو چې ددې میرې ته به یې کله کله کول او د شرو تر غوږ به یې رسول.
خیر چاره نه وه له څو ورځو وروسته له کوټې سرټېټې راووته ، سترګې یې سرې او سترغلي یې پړسېدلي وو.
د سترګو رپ کې کلونه تېر شول شرو د رحمت ګل میرمن او د لورګانو مور شوه ، د خوار برخه په هند کې هم خواره وي شرو د پلار د غریب کور نه د مرزا غریب د کور میرمن شوه ، رحمت ګل د خپل مشر ورور شمشاد سره نوکر و او د پېښور ښار د صدر په نوتیه کې یې د ډوډۍ پخولو تنور و رحمت ګل تکړه او د کار سړی و خو د غریبۍ دې رنګ ورک شي د ګل په شان انسان بدرنګ کړي هو دوی غریبان وو خو د عزت او وقار خاوندان و د رحمت ګل پلار به هر وخت په ویاړ د خپل جهاد کیسې کولې او په ویاړ به یې ویل چې روسان د دنیا ستر طاقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو په موږ يې زور ونه رسيد دا ځکه چې د زمري کور بې هډوکو نه وي دلته لا د پخوانيو يرغلگرو ککرۍ پرتې دي .
مرزا خان د سپين غر په لمن کې يعنې تورې بوړې ته څېرمه زېږېدلی و او دا هغه ځای و چې روسانو د خپل ټول طاقت سره سره ونه شول کولای چې د يوې شپې دپاره يې له مجاهدينو ونيسي.
دلته لوړ غر او ژورې څمڅې وې د ځايي مجاهدينو تر څنگ دلته د اسلامي نړۍ نور مجاهدين هم مېشت وو د عربو مجاهدينو او د القاعده تنظيم مشر عرب مليونر اسامه بن لادن هم همدلته مېشت و چې تر روسانو وروسته بيا د امريکايانو د زور ازمايلو ځای هم شو او دراندده دراندده بمونه يې پرې وويشتل .
لکه څنگه چې مخکې هم يادونه وشوه اسامه بېخي ځوان دوه ويشت کلن و چې د خپل شاهي دولت نه د قدس او د فلسطينيانو د مظلوميت او ننگې په سر مرور او بيا د سعودي د شاهي نظام مخالف شو همدا مرورتوب او مخالفت يې ورو ورو په يو ډول کرکې او عقدې بدله شوه او هماغه و چې خپل هېواد يې پرېښود ، تر افغانستان دمخه په سوډان کې و او همدا وخت و چې نيروبي او دار السلام کې په امريکايي تاسيساتو د بريدونو تور ورپورې شو نوم يې تور شو خو د همدې تور نوم سره له سوډان لکه د بېديا مرغه افغانستان ته راورسېده او دلته رباني ، احمدشا مسعود او نورو رهبرانو او قومندانانو ورته هر کلی ووايه ځکه چې ډېر شتمن و لکه لنگه غوا هر چا لوشلو او خپلې کاسې يې ترې ډکولې د اسامه دپاره هم طلايي چانس و د بخت ستوری يې وځلېد او د افغانستان په جهاد کې لا د لوی نوم او شهرت خاوند شو او په ټوله نړۍ کې يې خواخوږي وموندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیه خبره د رحمت گل وه نو هغه به هم کله نا کله د خپل پلار کیسې خلکو ته کولې او په همدې غرور به یې بریتې تاوه ولې.
رحمت گل اوس هاغسې لکه د گوتې غمی نه و ځواني یې رنځوری خوړلې وه د رحمت گل رنگ ورځ تر بلې خرابېده او د رحمت سره سم د شرو رنگ هم تگ ژېړ او زبېښلی و خپل رنځور خاوند ته ځورېدله ، د رحمت ورور شمشاد خپل رنځور ورور ډېر وگرځولو خپل موټرسایکل یې هم د هغه د سر خیرات کړ د درملنې دپاره یې خرڅ کړ او د ورور علاج یې وکړ همدا د پرېشانې ورځې وې او دوی ورسره لاس او گریوان وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس بنده حیران خدای مهربان په خړپړ کورګي کې ورکه او پټه شرو دا وخت د نړۍ پر مخ لکه روښانه لمر او د ځوارلسمې سپوږمۍ ځلېدله د ټولې نړۍ خلکو یې دمظلومیت او ښکلا نه ډک تصویر ته کتلي وو په لکونو انسانانو ددغې مهاجرې ښاپیرۍ په حال اوښکې توې کړې وې خو شرو لا د دنیا له حاله نه وه خبره او نه یې دا په خوا او خاطر کې ګرځېدل چې ددې هغه ساده باده تصویر دې لا چا لیدلای هومره هم وي.

لکه مخکې مې چې هم یاده کړه د کارمل پرلپسې تېروتنو سیاسي شدت او زور زیاتي د مجاهدینو صفونه نور هم قوي کړل او هر سړی یې د ټوپک او کوتک راخیستلو ته اړ کړ ښوونځي او زده کوونکي هم په سیاسي مارشونو او جلوسونو بوخت شول او د زده کړې کچه ورځ تر بلې خرابه شوه ځوانان شاګردان د ځوانانو سازمان ته په زور جلبېدل او ماشومان د پیش اهنګانو په نوم د ماشومانو سازمان ته بلل کېدل او بیا به ورته د سازمانونو د استادانو له خوا سیاسي درسونه او د موسیقۍ زده کړې ورکول کېدلې په زرګونو یتیمان ماشومان یې د پرورشګا په نوم روسي ته درګرده لیږل او هلته به یې د نورو زده کړو تر څنګ د کمونیزم او سوسیالیزم فلسفي او د لینین افکار لوستل همدې وخت کې جبري عسکري هم رامنځ ته شوه د دولسم ټولګي هلکان به د فراغت په وروستۍ ورځ نیول کېدل او عسکرۍ ته به سوق کېدل بیا به د جنګ لومړیو کرښو ته لېږل کېدل او په دې ډول پوهنتونونه ورو ورو تش شول مسلکي زده کړې هم پیکه شوې ، د حربي زده کړو ارزښت او حیثیت هم را ټیټ شو او د څو کلونو په ځای فقط یو څو اوونیو او یو څو کورسونو ته خبره راغله د مسلکي پولیسو او صاحبمنصبانو په ځای غیرې مسلکي او ماشیني تولید ډېر شو او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشيني صاحبمنصب او ماشيني ضابط اصطلاح په عام ډول په همدې وخت کې رامنځ ته شوه د عسکرۍ لومړۍ د مکلفيت دوره هم دوه کاله شوه او بيا دويمه جبري دوره هم رامنځ ته شوه چې زوړ او ځوان يې نه ليده او هر سړی به نيول کېده او نېغ به د جنگ کرښې ته ليږل کېده.

همدې کارونو د کارمل د حکومت پانه هم ژېړه کړه او پښې يې سستې شوې بل خوا روسانو ته هم د کارمل اصليت څرگند شوی و او پوهېدل چې کارمل دوی تېرويستي دي په لېټۍ يې اخته کړي او په حقيقت کې يې د ټولو سياسي تېروتنو او ضعف لامل گڼلو.

د تېرو ناکامو تجربو په نتجه کې روسانو دا غوره گڼله چې نوموړی له واکه لرې کړي او په ځای يې کوم بل داسې کس چې مسکو ته د باور وړ وي نصب کړي همدا و چې ډاکټر نجيب الله رامنځ ته شو او د ملک جمهور ريس شو نجيب له دې مخکې د کمونيسټ گوند يو پخوانی او شعوري غړی و تر جمهوري رياست مخکې د خاد (خدامات امنيت دولتي) ريس و او د خاد ارگان روسانو ته تر هر څه مهم ځکه و چې د استخباراتي معلوماتو مرکز و او همدې ارگان د روسانو او کمونسټانو په زرگونو مخاليفين نيولي ، وژلي او ژوندي جاړ ورک کړي وو. خو بيا هم ډاکټر نجيب الله هوښيار و او د ډېرو تجربو سره قدرت ته راغلو هغه تېروتنې او ظلمونه چې تر دې دمه مخکې شو وو او نتيجه يې د نورې بدبختۍ سبب گرځېدلې وه هغه نجيب تکرار نه کړل بلکې حقيقت يې درک کړ په شيدو سوی و نو ځکه يې مستو ته هم پوکی کولو همدا لامل و چې نجيب پو شو چې دوی څومره بې شمېره تېروتنې کړې دي نو د همدغو تېروتنو د جبيرې او رغونې په پار يې په اساسي قانون کې بدلون را منځ ته کړ ، سياسي فضا يې يو څه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

انحصاره وويسته او نسبتا ډيموكراسي يې رامنځ ته كړه هغه شعارونه چې به پخوا د جنگياليو به وړاندې وركول كېدل بند او بدل شول اشرار (مجاهدين) مرور او غولېدلي وروڼه وبلل شول ، د ملي روغې جوړې تگلاره جوړه شوه ، ټول مخاليفين د خبرو ميز ته راوبلل شول، پخواني پاچا محمد ظاهر شا ته د منځگړتوب غږ وشو د ځينو معدله تنظيمونو (پير او حضرت) سره هم پټې او ښكاره اړيكې ونيول شوې په نړۍ واله كچه د ژنيو تړون لاسليک شو چې له مخې يې روسانو ته د وړو پوزه ورجوړه او د وتلو لار يې هواره شوه او ووتل.

د خلق ديموكرات گوند د وطن گوند په نوم بدل شو ډېر نور بدلونونه او نرم چلند رامنځ ته شو د وطن غږ په نوم د كابل راډيو مهاجرو ته ځانگړې خپرونې پيل كړې ، جرگې او مركې پيل شوې او ډاكټر نجيب هم خپله وينا په بسم الله او د قران كريم په اياتونو پيل كړې خو بس له بده مرغه وخت تېر و او دوی د كفر ټاپه خوړلې وه گونډيانو تک سره كافر كړي وو هر څه قراني اياتونه يې چې وويل اوبه له ورخه تېرې وې او د دوی تېر وخت يې جبيره نه كړای شو پر تندي يې داغ پاتې شو د ژنيو مذاكراتو ته تنظيمونه پرېنښودل شول او د سولې بهير گونډيانو سبوتاژ كړ ځكه چې د تنظيمونو صورت خپل و خو واک يې د بل و.

نجيب چې د تنظيمونو پرديپالي او خپل منځي جنگونه ليدل نو په وار وار يې ويل چې تاسو ټول يو اتفاق شئ او يو كس (مشر) رامخكې كړئ چې زه ورته قدرت وسپارم او كنه نو زما په تگ سره به ستاسو خپلې وينې تويې شي او لكه لړمان به پخپله يو بل وخورئ كابل به تاسو پخپله پخپلو وينو ومينځئ ، تنظيم جنگي ، قوم جنگي او مذهب جنگي به پيل شي او كورنی جنگ به هر څه تبا كړي نجيب دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه ويل چې تر دې دمخه د تنظيمونو ټولو مشرانو په بيت الله شريف کې قسم کړی و چې نور به سره متفق يوو او نفاق به نه کوو خو د بيت الله شريف نه تر راګرځېدو سمدواره بيا خپل منځي جنګونه پيل شول او مسلمانان اندېښمن شول.

د وطن غږ راډيو به ټولو مهاجرينو ښه په مينه اورېدله او د وطن خوږو نغمو ته به يې اوښکې تويولې:

دا زموږ زيبا وطن دا زموږ ليلا وطن
دا وطن مو ځان دی دا افغانستان
دا وطن دی ځان زموږ دا وطن ايمان زموږ
وايي په خاپوړو کې داسې ماشومان زموږ
دا مو د بابا وطن دا مو د دادا وطن
په موږ باندې ډېر ګران دی دا افغانستان
ځار يې د سيندونو شم ځار يې له ډاګونو شم
ځار يې د خوړونو شم ځار يې د دې غرونو شم
دا زموږ اشنا وطن درمل او شفا وطن
زړګی مې پرې روښان دی دا افغانستان

د وطن غږ راډيو غږ ډېر خوږ او رسا و، ورو ورو يې په مهاجرو اغيز ډېر شو نو په همدې وخت کې د اسلام اباد چارواکو هم د وطن غږ راډيو اغيز په مهاجرو کې څرګند وليد او اړ وتل چې په پېښور راډيو کې د تنظيمونو سياسي مبصرينو ته هم وخت ورکړي او هر ماښام د افغان حکومت په وړاندې تبليغات وکړي او په دې ډول د مهاجرو پام او وخت د تنظيمونو مقررينو ته راواړه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنظیمونو ته د نجیب پاڼه هم ژیړه ښکارېده او ویل یې چې دا هر څه له وېرې وایي دا کلمې ، ایاتونه او موعظې له وېرې او منافقته کوي کنه نجیب خو شعوري ملحد و او کلونه کلونه یې د اسلامي شعایرو خلاف مبارزه کړې ده.
په ټولیز ډول د هجرت په فضا کې د مولانا مودودي او علامه اقبال لاهوري مفکورې او فرمودې د ټولو په ذهنیت کې ورځای شوې وې د بېلګې په توګه یو شعار دا هم و چې:

هر ملک ملک ما است
که ملک خدای ما است

ځینو رهبرانو به هم کله نا کله په خپلو ویناګانو کې ویل چې په اسلام کې برید او سرحد نشته.
لنډه دا چې اسلام اباد هم د نجیب پرځول غوښتل او هم یې نه غوښتل په دې معنی چې نجیب یې نه شو زغملای خو پرځولو یې هم ځکه نه چې د جنګ ختمول یې نه غوښتل او د بیزو پرهر یې ترې جوړولو.
یو ناکام پلان خو دا هم و چې افغانستان وویشي په همدې هیله یې یوه جنګي طرحه جوړه کړه او تنظیمونه یې وهڅه ول چې د جلال اباد تاریخي ښار ونیسي او د تنظیمونو د سیاسي اړیکو او خبرو اترو یو مرکزي ځای شي په یو دولت او یو هېواد کې بل دولت او بل هېواد جوړ کړي یو بام او دوه هواوې او د جنګ په اوږدېدو ورو ورو یو ملک په دوه برخو وویشي یعنې د تنظیمونو اسلامي افغانستان او د نجیب کمونستې افغانستان او په عینې حال کې د هغه خوب تعبیر هم لږ لږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا کړي چې ويل به يې افغانستان زموږ پنځمه صوبه ده ګيدړ تر لمر ختلو پورې ښه خوشاله وي خو د جلال اباد ناکامه خونړي جنګ ډېر ناهيلي کړل او ټول خيالات يې لکه پر اوبو نقشې ګډ وډ شول ، په زرګونو عسکر ، جنګيالي او د جلال اباد عام ښاريان د ړندو راکټونو قرباني شول ، د جلال اباد ښار چې د انار په شان له خلکو ډک و تش شو يوازې سپي او پيشوګانې به په کوڅو کې ليدل کېدلې حتى مرغان هم د ميزايلو ، توپونو او راکټونو له وېرې له ښاره وتي وو.
بس هره خوا افغانان لکه پسونه قرباني شول ډاکټر نجيب په خپله جلال اباد او د جنګ لومړۍ کربښې ته راغلو د جنګ د اعلى سرقومندان په توګه ثمرخيلو ، سرخ ديوال او کان او کترغي ته هم راغلو هر عسکر يې په شا وټپولو او ورته يې وويل ته ددې وطن قهرمان يې چې سر بايلې او وطن ساتې زه هم وايم چې يا وطن يا کفن ، بيا يې عسکرو ته وويل تاسو پوهيږئ چې تاسو د اټومي طاقت سره په جګړه کې ياست مخامخ مو خپل ورور دښمن رامخکې کړی دی او شا ته يې د نظامي خريطې والا ټول پردي جنرالان دي همدا و چې په سنګرونو کې عسکرو نه زمريان جوړ شول او د پاکستان ښکاره يرغل يې په شا وتمبولو.
تر دې مخکې پاکستانيانو د نجيب په ضد ډېر منفي تبليغات کړي و او ويل به يې چې د روسانو تر وتلو وروسته نجيب يوه ورځ هم حکومت نه شي کولای مګر د جلال اباد جنګ او د نجيب بريا نړۍ هم حيرانه کړه لکه څنګه چې مې مخکې وويل د جلال اباد خونړي جنګ نجيب او د هغوی دولت ته هم روحيه ورکړه مورال يې بېخي غښتلی شو سر ورکوو سنګر نه ورکوو شعار يې رښتينی شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بیا هم دښمن ارام کښېنه ناست او په داخل کې يې شرارت پيل کړ د دفاع وزير شا نواز تڼی يې په تنظيمونو خپل کړ او د نجيب په ړانديې يې کودتاه وکړه هغه هم ناکامه شوه او خلقي شا نواز هم شمشتو ته پنا يوړه خو د وخت په تېرېدو د ځينو نورو اختلافاتو له مخې ځينو ملګرو يې د داخل نه د نجيب حکومت کواکه کړ او باالاخره يې پښې وښوېدې د ثور اومې ته د پاى ټکى کېښودل شو او له څوارلسو کالو وروسته په اتم د ثور کابل ته له هر لوري جنګي ډلې وردننه شوې د ارګ په نيول مسابقې او د قدرت جنګ پيل شو ، که څه هم تر دې دمخه په اسلام اباد کې او د اسلام اباد د حکومت له خوا نتظيمونو ته د عبوري او د موقت دولت تشکيل جوړ شوى و او هر څه يې په تنظيمونو ويشلي وو خو بيا هم په وندو او غنيمتونو سره وران وو او يو بل يې نه شو سره زغملاى اور بل او درز غوبل پيل شو. د ډاکټر نجيب الله وړاندوينې او ټولې ويناوې ورو ورو رښتيا شوې. د پاکستان د لومړي وزير نواز شريف او بينظير بوټو ټولې هيلې پوره شوې ملي اردو دړې وړې شوه افغانان بې پته او بې کوره شول ټولې موډرنې او پرمختللې اسلحې پاکستان ته يوړل شوې ، ټانګونه اره شول ، جنګي الوتکې او څرخکې کباړ او پاکستان ته يوړل شوې ، موزيمونه او پخواني تاريخي اثار لوټ شول ټول بيت المال چور او غنيمت شو ، قومي او مذهبي جنګ هم زور واخيست تاريخي حيثيت او اسلامي ارزښتونه خاورې شول او ان تر دې خبره را ورسېده چې د ازهر استادانو به د خداى د وحدانيت په مثال کې ويل که چيرې خداى سره شريک واى نو هره ورځ به د دنيا په نظام کې داسې بد حال واى لکه په کابل کې چې د تنظيمي رهبرانو تر منځ دى. ملک ميدان شو او چور چپاول پيل شو هر چا به د څوارلس کاله جهاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعوې کولې او هر څه يې چې زړه غوښتل هغه يې کول د کابل خلکو چې د تنظيمونو جنگياليو ته کتل نو ويل به يې چې پنچ بنای مسلماني امروز در کابل عبارت است از پکول ، ريش ، چادرک درگردن ، کلاشينکوف و چهارده سال جهاد ، بس په دغه بڼه خلکو هر څه کولای شول ، کمونستانو په وحشتونو کې انتها کړې وه خو ددې ټولو بې انتها وحشتونو سره سره يې د چا ناموس ته لاس نه وو وروړی خو د رباني په دوره کې رباني ډېرو عامو خلکو ته په عريضو وليکل چې

قومندان صيب فلاني!
منکوحه عارض را به عارض تسليم دهيد.

او پېغلې ناهيد خو د خپل عزت د ژغورلو په خاطر ان ځان له څلورم چت نه راگوزار کړ او شهيده شوه همدارنگه په لويو او وړو لارو کې قومندانانو پاټکونه (زنځيرونه) واچول د ټرانسپورټ او حق العبور په نوم عام خلک او مسافر چور شول د کابل جلال اباد پر لويه لاره هم بې شماره زنځيرونه واچول شول او حتي د زرداد پاټک خو نړۍ وال نوم هم خپل کړ ، زر داد يو قومندان و او د يو انسان نه يې سپی جوړ کړی و په سروبي کې يې زنځير اچولی و خلک او مسافر يې داسې ويرولي وو چې له سروبي به په شش کلمو او دعاگانو تېرېدل.
د همدغه جناياتو په هکله په خپله يو سپين گويه رهبر د خپل زړه درد داسې بيان کړی و:

شيطان ترېنه جوړېږي چې انسان شي کوځه ډب
ياران شي ترې بېزاره چې ياران شي کوځه ډب

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن دلته سبا هلته کله سم شي کله کوږ شي
سم جوړ شي منافق چې مسلمان شي کوڅه ډب
نوکر د استعمار شي خپل ملت په نورو پلوري
د کوم هېواد چې پوه ملي ځوانان شي کوڅه ډب
وبا شي قام کې ګډه د ژوندون بېړۍ چپه شي
د چا چې ملايان او واعظان شي کوڅه ډب
وطن ساتلی نه شي په چوکۍ چې کړي جنګونه
ګیدړې ترېنه ښه دي چې زمریان شي کوڅه ډب
د هرې کوڅې سپی شي د هر چا ډول ته به ناڅي
ځان پلوري په پیسو چې ماموران شي کوڅه ډب
پرون یې د خلقیانو نن زموږ به مداحي کړي
چې کله شرمېدلي شاعران شي کوڅه ډب
وجدان ترې ګډه واخلي لياقت یې رزالت شي
کم سیالو نه کم سیال شي چې سیالان شي کوڅه دپ
خالصه خیر دې غواړه چې شپې ورځې دې ترخیږي
که غله شي مجاهد او رهبران شي کوڅه ډب.

بس هغه څه وشول چې زموږ په پنځه زره کلن تاریخ کې مخکې نه و شوي همدغو خبرو ولس تنګ کړ او د دوی د ظلم په پایله کې بل نوی سیاسي بدلون د طالب په نوم راغی طالبان چې اکثره ځوانان او د اسلامي مدرسو شاګردان وو د شریعت ، عدالت او امنیت شعار یې پورته کړ او ورسره جوخت دا تبلیغ هم روان و چې طالبان د پخواني پاچا محمد ظاهر شا لښکر دی او قدرت بېرته پخواني پاچا ته سپاري ، پخوانی پاچا چې دا وخت په روم کې اوسېده او همیشه به د سختې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدې ورځې په وخت کې د هغه نوم لاندې باندې کېده او د ولس د هيلو اخرنی شخصيت و چې تر دې دمه يې لاسونه پاک او د چا پر وينو سره نه و بدې ورځې راخيستي ولس هر وخت غوښتلو خو تنظيمونه يې ډېر سخت مخالف وو او ان ځينو مشرانو به يې ويل چې ظاهر شا به په دوه حالاتو کې بېرته راستنېږي يا به مور نه يوو مړه شوي به يوو او يا به زمونږ عقيدې خرابې شوې وي.

اخر هم داسې وخت راغلو چې حامد کرزي سپين ږيری محمد ظاهر شا بېرته وطن ته راوست بيا پخوانۍ خبرې نورې وې هغه سترگې بدلې شوې وې ټولو ورته ميلمستياگانې وکړې او ښه يې ونازولو. په هر حال د طالبانو غورځنگ هم د محمد ظاهر شا د نوم او شخصيت نه ښه پوره گټه واخيسته او تورې شپې راخيستی ملت يو ځل بيا د سياسي تبليغاتو قرباني او ښکار شو.

د طالبانو اسلامي غورځنگ لومړی د افغانستان پخوانۍ پلازمينه او تاريخي ښار قندهار له تنظيمي قومندانانو ونيوه او هلته يې ښه پوره امن او امنيت راوست او ورو ورو يې نور ولايتونه ونيول او تر کابل ورورسېدل دا داسې وخت و چې طالبانو په خپلو سيمو کې بيخي امن راوستې و عام ولس د ظلم ، چور ، تالان او بې امنۍ نه تنگ و اوبو اخيستی وايي زگ ته هم لاس اچوي نو ځکه يې طالبانو ته ښه راغلاست وايه او د امن په ارمان وو په همدې وخت کې د تنظيمونو ځينې هغه قومندانان چې په کورنيو جگړو کې نه و جنگيدلي هغوی هم د دوی سره يو ځای شوي وو او لښکر يې پياوړی شوی و.

که څه هم د طالبانو د اسلامي امارت غړيو او چارواکو دا تحريک خود جوشه ملي غورځنگ بللو او ويل يې چې مونږ پخپله د ظلم په وړاندې پاڅون وکړ خو اسپ چې شړيږي د موږي په زور او د غشي پسې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیندۍ زور وي ددې خبرو شاته نورې خبرې هم وې شینۍ په پټه نه خوړل کیږي. هیڅا فکر نه کاوه چې داسې یو منظم تحریک او خوځښت دې په داسې حساسو شرایطو کې پخپله رامنځ ته شي او بیا دې دومره قوي شي چې د روس سره جنګېدلي تجربه شوي او تغذیه شوي قومندانان او رهبران دې داسې په اسانه لکه د شنو نصوارو ګپه کړي ددې تحریک بنسټګر هم د اسلام اباد د کورنیو چارو وزیر او په خټه پښتون هماغه سړی یعنې نصرالله بابر بلل کېده چې د داود خان په وړاندې یې د تنظیمونو ځینې قومندانان او رهبران د پېښور په بالاحصار کې میلمانه کړي وو قصاب په رښتیا چې هیڅ اشنا نه لري .

په ښکاره ډول دا خبرې هسې د خلکو په سترګو کې د خاورو اچول و خو ددې تحریک د ظهور او جوړېدو ډېر نور لاملونه هم و لکه تنظیمونه کورني جنګ مفسدین کړل ټول کورنی او نړۍ وال باور یې بایلود د نړۍ د مسلمانانو د کرکې وړ وګرځېدل او اسلام اباد ورسره بوخت رسوا او بد نام شو هغه رهبران او قومندانان چې ارتجاعي خواص یې درلودل د ایران ، روسې ، اروپایانو او هند سره نږدې شول لکه د وریجو مۍ هرې خوا ته ورغړېدل د اسلام اباد اغیز پرې لږ شو او داسې نور ډېر لوی لوی لاملونه نو ځکه یې د وهلو دپاره دا نوی تحریک راپیدا شو.

د تحریک غړي هرې خوا ته د سپینې جنډې او د خدای کتاب په لاس ولاړل د کورني جنګ نه ستړي شوي ولس ورسره بلې جګړې ته زړه ښه نه کړ او هغه قومندانان چې د پاکستان د استخباراتو مشر جنرال حمید ګل به ویل چې دوی زما نه هم ډېر او کلک پاکستانیان دي هغوی یې ملاتړ وکړ او له پکتیا یې تر ننګرهار ، لوګر او د کابل تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازو ورسول او ان ارگ ته ننوتل او د کابل د عامو خلکو په اصطلاح د برهان الدین رباني د شر او فساد د سلطنت ټغر ټول شو.
په همدې لومړۍ ورځ یې د ملگرو ملتونو د دفتر نه پخوانی ولسمشر ډاکټر نجیب راوویست او ویشتل شوی جسد یې ورته د ورور سره یو ځای د اریانا په چوک کې راوځړولو ، ټولو وزارتونو او ولایتونو ته ملایان او قاریان سرپرستان وټاکل شول د ښځو او جونو ښوونځي وتړل شول او د هلکانو ښوونځي او پوهنتونونه هم کم رنگه شول ، د کابل او ولایاتو راډیوگانې د شریعت غږ په نوم ونومول شوې ، موسیقي بنده شوه نعتونه ، زمزمې او ترانې پیل شوې ټلویزیون هم بند شو او د ټولو ارگانونو ښځینه مامورینې د تنخوا سره په کور کېنول شوې .
د شریعت نفاذ او د اسامه بن لادن خبرې پلمه شوې او امریکا په نړۍ واله کچه په افغانستان اقتصادي او سیاسي بندیزونه ولگول که څه هم د طالبانو د راتگ او واک نه دمخه ټوله نړۍ د افغانستان له اپینو او د یروینو له عذابه تنگه وه او د ملگرو ملتونو له لارې په لکونو ډالر د کوکنارو د کر د مخنیوي په خاطر افغانستان ته راتلل خو د کوکنارو کر نور هم پسې ډېر او دود شوی و د طالبانو د تحریک امیرالمومنین ملا محمد عمر فقط یو فرمان صادر کړ د کوکنارو کر یې حرام او بند اعلان کړ د همدې فرمان سره د کوکنارو کر چورلټ بند شو او اپین لکه د مرغۍ پۍ هسې یو خیال شو خو نړۍ وال بندیز لا هماغسې پاتې و اسامه بن لادن او د ښځو حقوق د هر خبر سره جوخت جوخت یادېدل.
د قتلونو او غلاگانو گراف هم صفر شو ، له لویو او وړو لارو یومخ زنځیرونه او پاټکونه ورک شول او مسافرو دشپې او د ورځې پرته له کومې وېرې او ترهې له نغدو افغانیو او اسعارو سره تگ راتگ کولو خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هم له اسلام اباد او متحده اماراتو پرته بل هیچا دا اسلامي امارت په رسمیت ونه پېژندو ، برهان الدین رباني د تاجکستان په کولاب کې ناست و او د ارګ اجرات یې کول ځان یې د افغانستان رسمي سلطان او ریس جمهور ګڼلو او د روسانو رسمي ملاتړ ورسره و.

په همدې وخت کې افغان ولس غوښتل چې روسانو نه د برید او تېري په بدل کې جنګي غرامات او تاوان وغواړي نړۍ وال فشار پرې واچوي او تاوان ته یې اړ کړي حتی د اسلامي حزب مشر مولوي محمد یونس خالص خو دا هم وویل چې موږ به د روسانو نه د حفیظ الله امین د وژلو پوښتنه هم کوو خو بس کورنیو جګړو او د برهان الدین رباني دریځ غرامات په غنیمت بدل کړل روسانو ورته بې خرته جعلي افغانۍ چاپ او په کانټېرونو کې یې رالېږلې .

تر دې چې د امریکا په تاسیساتو ناځرګند بریدونه وشول امریکا القاعده او اسامه چې لا له پخوا د ټیکې سر و تورن کړ او په افغانستان د برید په ټلواله کې ناټو هم ورغاړې وته د شمالي ټلوالې ټول تښتېدلي رهبران او قومندانان بیرته په شا وټپول شول او د پنټاګون په زور کابل ته راوستل شول لکه څنګه چې مخکې هم یادونه وشوه حامد کرزی ارګ کې کېښنول شو او د طالبانو اسلامي امارت په مقاومت د خرپ او ترپ په جګړو اخته شو او اوسپنه په اوسپنې ماته شوه.

طالبانو د خلکو په شخصي ژوند کې د مداخلو په شخصي سلیقو کې د تجاوز او په ملي او تاریخي مسایلو کې د بې غورۍ له مخې خلک ډېر تنګ کړي او ناراضه کړي وو ، د بامیانو د بتانو ماتول او په شمالي کې د شنو باغونو سوځول ډېرې لوې تېروتنې وې چې ولس یې حیران

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ناراضه کړی و نو ځکه د امریکا د بریدونو په وخت کې یې ولس ننگه ونه کړه او له میدانه غرونو ته شول.

دوه زرم کال و او همدا شپې ورځې بیا هم افغانستان د نړۍ د خپرنو د سر ټکی و خو د هغه پخوانیو شپو ورځو په څېر د خوشالۍ او خوښۍ خبرونه نه وو لکه مخکې چې وویل شول تنظیمونه بریالي شوي وو کابل او ټول وطن یې نیولی و کمونیزم زوال شوی و خو دوی د شکر پر ځای د نعمت کفران کړی و او د خپل منځي جنگ د لاسه یې بیرته هر څه بایللي وو د قدرت سره سره یې تاریخي ویاړ او د اتلولۍ نوم هم بایللی او پیکه کړی و کابل یې پر وینو مینځلی و او بالاخره د دوی د نفاق له امله د قدرت غوړه مړۍ د طالبانو اسلامي تحریک ته رسېدلې وه همدا وخت نړۍ والو د افغانستان سره خپلې ټولې اړیکې شکولې وې او د پخوا په شان مرستې او خواخوږي هیڅ نه درلودله او بلکې د پخوا پر پرتله د مهاجرې جلۍ وطن چورلټ د نړۍ په تور لیسټ کې پروت و.

کار پوره او هندو غره شوی و په همدې ترینګلي وخت کې هماغه عکاس چې پخوا د ناصرباغ کیمپ ته راغلی و یو ځل بیا له نیویارکه پېښور ته راغلو د سیمې مشهور او مشر ژورنالسټ رحیم الله یې د ځان سره مل کړ او د مهاجرې جلۍ په لټه کې بېرته په هماغه پخوانیو پلونو ور روان شول ، عکاس فکر کاوه چې اوس به هم ناصر باغ هماغه شان وي او په اسانه به خپل هدف ته ورسیږي او هغه مهاجره جلۍ به بیا راپیدا کړي او دا ځل به پرې دا زیری وکړي چې ته اوس یوازې د ناصر باغ ښاپیرۍ نه یې بلکې ټوله نړۍ دې زما د هنر او کیمرې له برکته پیژني او سترگې دې د هر چا کور ته رسېدلې دي په همدې هیله یې هغه گوډه ښوونکې هم راپیدا کړه او بیخې ډاډه شو چې اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نو ډېر ژر یو ځل بیا له کلونو کلونو وروسته هماغه څوک راپیدا کړي چې هغه وخت یې ترې په ساده ګۍ او ډېرې اسانۍ سره عکس اخیستی و دا وخت هم هغه غریبه له هیڅ نه وه خبره داسې نه وه ګوندې چې هغه د دنیا د نورو مشهورو او پېژندل شویو خلکو غوندې د خپل شهرت په غرور مسته وه ، ځان یې د اینځر ګل کړی و او خپل شهرت یې په خلکو خرڅه ولو بلکې ناخبره او خپل خوار ژوند خزان کړې وه .

عکاس د یوې نړۍ والې خپرونې سره کار کاوه او دا وخت نو بېخي ډېر خوشاله و ځان ورته د نړۍ نیکمرغه انسان ښکارېده یو خو یې خپل انساني مسوولیت ادا کړی و او د یوه مظلوم قام د مظلومیت تصویر یې د نړۍ سترګو ته ښودلی و او بل د خپل کار او تصویر په بریا ویاړمن و څومره شهرت او مینه وال چې د مهاجرې جلۍ مظلوم تصویر په نړۍ کې پیدا کړي وو په هماغه کچه ورسره د عکاس نوم هم یادېده او من من غوښه یې اخیسته خیر عکاس د همدې خوښۍ په سبب دا دی بیا تر ناصرباغ راورسېد هغه پخواني ځایونه یې ټول ګز او ګام کړل پر لاره ، کوڅو ، بازار او د سلماني په دوکانونو کې یې ډېرو خلکو ته د خپلې مجلې پر پوښ د شین سترګې مهاجرې جلۍ چاپ شوی انځور وښود خو هیڅ درک یې ونه لګېد .

د ګوډې ښوونکې او رحیم الله په ملګرتیا یې د یوه او بل په خوله او خبرو د ډېرو خلکو دروازې وډبولې او رحیم الله عکاس ډېرو خلکو ته معرفي کړ چې دا سړی ستیف میکوري دی د نشنل جوګرافي چینل تکړه فوټوګرافر دی او دې جلۍ پسې ګرځي خو ځمکه وچاوده او جلۍ په کې غیب شوه د ستیف میکوري خوشالي ولاړه او ناهیلي راغله ستونی یې وچ شو ، چا به ویل هغو بل ځای ته تللي دي چا به

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل هغوی وطن ته تللي دي او په کلي کې مېشت دي او چا ورته دا هم وويل چې د هغه خاوند د تورې بوړې و او هلته تللي دي ، ميکوري حيران شو فکرونو واخيست ځکه هغه پوهېده چې توره بوړه څه ډول ځای دی او په دې هم پوهېده چې ددې په شان يو خارجی نن سبا هلته په هيڅ صورت نه شي ورتللای خو بيا يې هم په زړه کې کرل او رېبل او ويل يې که خبره دقيقه او کره شي ښايي د مسلک ليونۍ مينه يې د عقل زنځيرونه او بندونه مات کړي او د مرگ او درد په قبلولو سره ان تر تورې بوړې هم ولاړ شي په هر حال ناهيلی شو او پر تندي يې د پرېشانۍ او غم وريځې خورې شوې که څه هم د يو څو شين سترگو جونو ميندو د عکس په ليدلو وويل چې هو دا جلۍ زما لور ده خو په پای کې به جوته شوه چې دا جلۍ هغه نه وه په کومې ورکې پسې چې دوی گرځي.

يو چا لا دا هم وويل چې هغه د اولاد د زېږون په وخت مړه شوه او اوس په دې دنيا کې نشته ستېيف ښېخي ډېر پريشانه شو ټولې هيلې او خبرې يې په سيند لاهو شولې ان هديرو ته ولاړ او د ډېرو قبرونو شناختې يې وليدې زړه يې ډېر درد وکړ په هديره کې سترې ستومانه کېښناست او د سوچونو په درياب لاهو شو.

د ستېيف کار ډېر گران او ستونزمن و خو د سترېيا احساس يې نه کولو همدلته په هديره کې ناست و د لمر پر لور يې وليدل د لمر پلوشې څه عجيبې غوندې وې د ټولې پرېشانۍ او تيارې سره يې د يوې خوښۍ او رڼا زيری ورکاوه د ستېيف پر زړه او ذهن کې به بيا بيا د خلکو ټولې ښې او بدې خبرې گرځېدلې په هديره کې ناست وو گردچاپېره يې مړي او قبرونه وو خو بيا يې هم زړه ته نه پرېوتل چې گوندې هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجره جلۍ دې مړه شوي وي کومه چې دې اولس کاله مخکې ماشومه ليدلې وه او اوس د نړۍ ملکه ده.
خير په همدې اميد او نا اميده شپو ورځو کې د يوې بلې شين سترگې جلۍ مور چې تصوير وليد نو په ډاډ سره يې گوډې ښوونکې او ميکوري ته وويل چې دا خو زما لور ده اوس واده شوې ده او هغه وخت په همدې ښوونځي کې وه.
د ميکوري ايله لاړې تېرې شوې د تندي خولې يې وچې کړې او بې براته پرې اختر شو.
د ښوونکې تندی هم له خوښۍ وغوړېده او پوښتنه يې ترې وکړه چې:

ستا لور اوس چيرې اوسيږي؟
هغې سپين سرې مور ځواب ورکړ چې همدلته ده
چيري؟ همدلته په کيمپ کې
سپين سرې وويل نه ، همدلته مطلب په همدې پېښور کې
ښوونکې بيا ترې په بېړه پوښتنه وکړه ايا مور يې ليدلای شو؟
سپين سرې مور وويل هو ولې نه بس ټول موټر ته وختل او د سپين سرې د لور د کور پر لور روان شول پر لاره ترې ميکوري وپوښتل چې ستا د لور نوم څه شي دی ؟
سپين سرې ادې وويل زما لور عالم بي بي نوميږي.
ميکوري پوښتنه وکړه چې عالم بي بي څه مانا ؟
ترجمان ورته وويل عالم بي بي يعنې د ټول جهان ملکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سټېف میکوري نور هم خوشاله شو او په جامو کې نه ځایده سمدواره یې وویل بس په رښتیا هم چې د جهان ملکه ده بې شکه او زړه ته ورپرېوتل چې بس همدا زما ورکه وه چې راپیدا شوه.
د عالم بي بي مور هم خوشاله وه او په وچه ځمکه یې شین فصل لیده نیستۍ ځپلې سپین سرې تورې ویل بخت یا په کمځۍ دی یا په کوټۍ ، بس که خدای کول دا خلک به مې د لور سره مرسته وکړي او ژوند به یې ښه شي ، گوړه گوړه یې کوله او خولې یې اوبه راپرېښودلې دا یې هم په زړه کې تېر شول چې برخې ټولې ازلي دي نه په زور نه په سیالي دي په همدې وخت کې د لور کور ته ورسېدل لور ، زوم او ټول یې خبر کړل هغوی هم حیران شول چې دا څه خبره او څه کیسه روانه ده خو سپین سرې خپلې لور ته وویل : هغه ته چې وړه وې او په مکتب کې ستا عکسونه یو خارجي اخیستي و هغه سړی اوس بیا راغلی او ستا عکس یې راوړی دی.
عالم بي بي لکه بې سا بوت داسې غلې او حیرانه شوه خاوند یې بېرون ووت او مېلمنو ترې پوښتنې پیل کړې ترجمان ورته وویل ته څه نومیږې ؟
د عالم بي بي خاوند ځواب ورکړ زه بختور شا نومیږم ترجمان میکوري ته ترجمه کړ ، د میکوري تندی له خوشالۍ نور هم پراخه شو او ویل یې څه ښه عجب تصادف چې میرمن یې د جهان ملکه ده نو دی خو به خود بختور وي کنه .
دوی همدلته په خبرو او پوښتنو موښتنو اخته وو او گوډه ښوونکې هلته د عالم بي بي سره اخته وه او پوښتنې ایږنې یې ترې کولې د عالم بي بي هر څه یاد و خپله گوډه ښوونکې یې هم وپېژندله او د عکسونو شېبې یې هم ټولې یادې وې خو لنډه دا چې میکوري د عالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي نور تصويرونه هم واخيستل او بېرته امريکا ته ولاړ ويل کيږي چې بيا يې دعالم بي بي له کورنۍ سره يو څه مرسته هم جاري کړه او تر ډېره په دې نه و خبر چې دا عالم بي بي هغه عالم بي بي نه ده چې ټول عالم يې تصوير ليدلی دی.

خير وخت و او تېر شو ورو ورو خلک خبر شول او تر ميکوري هم دا خبره ورسېده چې دا مهاجره ميرمن عالم بي بي هغه شين سترگې مهاجره جلۍ نه ده چې دوی لټوله او تصوير يې د مجلې پر پوښ چاپ شوی و او د نړۍ والو پام يې خپل کړی و .

همدا لامل و چې د نيشنل جيوگرافي خپرونې بله ډله د مهاجرې جلۍ د لټون په خاطر له امريکا پېښور ته راورسېده او بورت ميتسن د رحيم الله په ملتيا او مرسته بيا د خپلې ورکې پسې شول دا ځل هم ډېرو دروازو ته ودرېدل او ورو ورو يې د کار دروازه پيدا کړه سپين ږيرو ورته يو ښکلی ځوان هلک مخامخ کړ او ويل يې دا يې ورور دی رحيم الله ورته وويل ته څه نوميږې ؟

ځوان وويل زما نوم کشر خان دی بيا رحيم الله د مجلې پر پوښ پر انځور گوته کېښودله او ترې يې وپوښتل دا جلۍ پېژنې ؟

کشر خان ورخطا او هيبت وهلی ښکاريده خو بيا يې هم په مسکا وويل هو دا مې خور ده که څه هم پښتانه چا نه د خور ، لور يا مور د نوم پوښتنه نه کوي ځکه چې دود نه دی او يو ډول سپک او بد کار گڼل کيږي خو چون دلته په ډله کې له دوی سره ښځينه هم وې نو رحيم الله ترې په ارامه د نوم پوښتنه وکړه کشر خان سر ښکته کړ ځمکې ته يې وکتل او په ورو غږ يې وويل شربت گل نوميږي د ډلې مشر بورت ميتسن چې د کشر خان سترگو ته وليدل خوشاله او مسکی شو خپلو ملگرو ته يې وويل چې بې شکه همدا به يې ورور وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې سترګې يې ګټ مټ هماغه شان دي زما زړه پرې ګواهي ورکوي خو بیا هم وګورو چې څه کیږي پښتو کې متل دی وايي ورور ته يې ګوره او خور يې پرې نیسه یعنې اکثره خویندې خپلو وروڼو ته ورته وي یا اکثره وروڼه خپلو خویندو ته ورته وي دواړه خبرې يوه معنی لري یعنې له یوې ختې جوړ شوي وي.
په دې وخت کې نو بیا هم خوشالي خوره شوه او هم یو ډول اندېښنه او خفګان راپیدا شو ځکه چې تر ټولو حساس وخت راورسید ، کشر خان هم یو ډول هیبت وهلي ، ترور او خفه ښکارېده ډله سړي او د یوې میرمنې په هکله په عام میدان کې پوښتنې او خبرې کول دا نو په دې ټولنه کې اسانه کار نه و او نه دی بلکې یو ډول ښکنځل هم بلل کیږي او ډېر خلک خو لا مړي هم پرې کوي کشر خان د سل ډوله سوداګانو ، اندېښنو او فکرو سره مخ و خو دا ښه وه چې د دوی سره هم میرمنې په ډله کې وې او د کشر خان زړه په همدې خبرې لږ راټول و.
د ډلې مشر د پښتنو په کلتور خبر و نو ځکه په عینې خوشالۍ کې خواشینې او غمجن ښکارېده یوه شېبه چوپ و بیا يې په ډېر ادب وویل که ممکن وي چې د دوی له ډلې یوه مېرمن کور ته ورشي او د پوره معلوماتو په پار شربت ګله له نږدې وګوري او فقط د سترګو تصویر يې واخلي ، کشر خان مخکې شو او میلمنه میرمن کیري ریګن يې کورته بوتلله میلمنې کیمره راواخیسته او بیا يې د شربت ګلې د سترګو عکسونه واخیستل.
شربت ګله هم په کیسه پو شوه خو له بده مرغه مخ يې نور هم تک ژېړ شو او وېرې په مخه کړه دا چې په زړه يې څه تېرېدل يو خدای خبر خو کوم شی چې ښکاره پرې هر څوک پوهېده هغه ددې ټولنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پښتنو دود او کلتور و ښايي هغه بيا هم له تورونو او سپکوالي وېرېدله ښايي له خپل خاوند او خسرگنۍ هم په وېره کې شوه چې پخوانۍ خبره او کيسه يې رابرسيره شوه.
بله دا چې ښايي خپل زوړ او سوځېدلي ځادر هم ځوره وله چې د غريبۍ او ناداری ننداره يې ټولې نړۍ کړې ده او دا يې هم انگېرله چې ښايي په بل تصوير کې يې نړۍ والو شکېدلې ځپلۍ او پيوند پيوند کالي هم ليدلي وي خو ددې ټولو اندېښنو او سوداگانو سره سره بيا هم په خپلې پاکۍ او ايمانداری خوشاله وه او د خدای شکرونه يې ادا کول او د عزت ، غريبي او د غيرت هجرت يې وياړ گاڼه.
د نشنل جيوگرافي ټيم ميرمن کيري لس دقيقې وروسته بېرته د خوشالۍ سره راووته کميره او عکسونه يې د ټيم مشر ته وښودل هغه هم خوشاله شو او په رنگ کې يې وينه وچلېده.
د ټيم مشر بيا غوښتنه وکړه او داځل پخپله د کشر خان او د شربت گلې د خاوند سره د شربت گلې ځنگ ته ولاړل يو ځو پوښتنې يې له شربت گلې نه وکړې:
شربت گلې ته يې خپل عکس وښودلو او ورته يې وويل دا عکس دې ياد دی ؟
شربت گلې چې خپل مخ په ټيکري کې پټ کړی و ورو يې وويل هو ياد مې دی همدا مې لومړنی او اخرنی تصوير و او دی.
بيا يې ترې وپوښتل دا عکس چيرته اخيستل شوی و او شا ته دې څه شی و؟
شربت گلې بيا ورو وويل دا زموږ سکول کې اخيستل شوی دی د رخصتۍ وخت و او شا ته مې د سکول خيمه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میتسن بله پوښتنه وکړه : دا ځادر دې ولې سوری شوی و ؟

شربت گلې وویل دا ځادر مې په اور سوی و.

په میتسن سم اختر شو او ملگرو ته یې وویل چې ټولې نښې یې سمې دي همداسې کیسه ما ته میکوري کړې وه.

دوی بېرته ووتل او ولاړل شربت گله حیرانه ولاړه او همدغو فکرو لاهو کړې وه چې ماشومې لور یې تر ځادر ونیوله شربت گلې سکوت مات کړ خپله لور یې غېږ کې ونیوله بېرته تورې کوټې ته ننوتله ماشومه لور یې غېږ کې واچوله ورو ورو یې ښوره وله او د خوب سندره یې ورته ویله:

اللو للو بچیه اللو للو
لکه گوډی د رنجو
اللو للو بچیه اللو للو
موږ کره مه ځئ غلو
اللو للو بچیه اللو للو
په بره کوڅه مه راځئ
په کوزه کوڅه ورو
اللو للو بچیه اللو للو
په کنج کې دوه منگي دي
هغه ډک دي له روپو
اللو للو بچیه اللو للو
کټوری پرې اړولی
یو د سپینو بل د سرو
اللو للو بچیه اللو للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختوره به مېچن کا
د څرې پورې زانګو
الله هو للو للو - الله هو للو للو

لور يې سترګې پټې کړې او د خوب دنيا ته ولاړه خو مور يې بېرته ماشومه شوه او په ويښه بېرته د ناصرباغ کيمپ ته ولاړه بيا ښوونځي ته ولاړه د خپلو ټولو ملګرو سره يې وليدل ، خنداګانې ، ټوکې او مجلسونه يې وکړل ، د سر نه يې د کتابونو بکسه شاته واچوله بيا يې قلم لاس کې ونيوه او د خيمې لاندې د باران نه پټه شوه ، تفريح شوه بيا يې ډېرې منډې وکړې په يوه شېبه کې يې هم پټ پټونکي وکړ او هم يې چينترو وکړه تفريح خلاصه شوه وچه ډوډۍ يې له بکسې راوويسته پټه پټه يې خوړله چې ښوونکې وليده ، ډوډۍ يې ترې واخيسته او دا يې په نازکو لاسونو په شنو لښتو ووهله ، توبه يې پرې ويستله چې بيا به د سبق په وخت کې په ټولګي کې ډوډۍ نه خوري د رخصتۍ زنګ ووهل شو ماشومه شربت ګله بېرته کور ته راغله او د کور کارونو ته اړم شوه خو په ټوله لار يې د خپلې هغې ښوونکې خبرو په غوږونو کې انګازې کولې چې دوی ته يې ويل دلته راشئ دا عکاس مو عکسونه اخلي او بيا زموږ د ښوونځي سره مرسته کوي تاسو به ټولې غټې ښځې شئ ځوک به ډاکټرانې شئ ځوک به انجنيرانې شئ ځوک به زما په شان معلمانې شئ او د خپل وطن بچې به وروزئ ، وطن به مو ازاد شئ جنګ به ځپلی وي او تاسو ته به يې اړتيا وي يوه مور چې زانګو زنګوي جهان هم زنګولای شي ، تاسو هره يوه به په سلګونو نورې جنګۍ او ماشومان وروزئ دخيره او....

(c) ketabton.com: The Digital Library

شربت گله په توره کوټه کې د خپل تېر ژوند روښانه ننداره کوله سترګې یې ومښلې افففف خدایه توبه په رښتیا چې ځواني د باد سوارلي ده د ستوګو رپ کې ولاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نشنل جوگرافي خپرونې کاري ټیم بېرون ښه مطمین شو چې خپلې موخې ته ښه په بریالیتوب سره ورسېدل خو بیا هم یې د پوره او بشپړ ډاډ په خاطر بیرته امریکا ته ستانه شول او د شربت گلې د سترگو تخنیکي پرتله یې د اف ، بي ، ای په مسلکي غړو او پرمختللو وسایلو وکړه پایله یې دا شوه چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي د دوی د مجلې پر پوښ نوم ورکې د شنو سترگو افغانه مهاجره جلۍ شربت گله نومیږي او لا خوشبختانه ژوندۍ ده.
امریکایان ، اروپایان او نور خلک اکثره شهرت او مشهورتیا ته ډېر خوشالیږي او په هر ډول چې وي هر څوک کوښښ کوي چې ځان د شهرت لوړو پوړیو ته ورسوي ، حتی هر کال د ډېرو هېوادونو ښکلې او نازکې جنکیانې د موډل او د نړۍ د ښکلا د ملکې د نوم او شهرت د خپلولو په خاطر خپل ځانونه او اندامونه لوڅوي او د یوې نړۍ والې سیالۍ په خاطر د سلگونو نارینوو او سیلانیانو په مخکې تېریږي او خپل اندامونه خلکو ته ښیي ترڅو شهرت او نړۍ وال مقام خپل کړي.
په طبیعي او فطرتي ډول هر انسان د شهرت او نوم هیله او شوق لري خو د پښتنو ټولنه بیا خپل ارزښتونه او ځانگړتیاوې لري د خور او لور شهرت څوک نه خوښه وي او لکه د ټوپک ډز داسې بد یې بولي ډېرو غوښتل چې د شربت گلې احساس معلوم کړي او مرکې ورسره وکړي خو شربت گلې خپل دود او دستور مات نه کړ او په هیڅ ډول یې څه ویلو ته زړه ښه نه کړ.
ډېرو خلکو ته دا شان د شهرت یو ناڅاپي پېښه بلاتشبه لکه د جنت زیری وي او له امتیازاتو یې گټه او خوند اخلي خو شربتې ته یوه اندېښنه او سر درد شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم د ښو اخلاقو ، ارام خوی او پاک لمنۍ له مخې په ټولو گرانه او د درنښت وړ وه خو بیا هم شربت گله خپله د خپل پښتون ضمیر نه بېرون نه شوه وتلای.

پښتنې میرمنې د درناوي له مخې نه غواړي چې تر خپل خاوند لوړ نوم او ډېر شهرت ولري خو خیر د شربت گلې نوم او شهرت نور هم ډېر شو او په نړۍ کې تر هر چا بیا ور ورسید که څه هم خپلوان او شا او خوا گونډیان یې لا تر اوسه خبر نه دي چې په کورنۍ یا گاونډ کې یې دا میشته سپره دبه غریبه ښځه د نړۍ ملکه ده.

همدا وخت و چې سټیف میکوري هم خوشاله شو او بیرته یې خپله دنیا راپیدا کړه ډلې ډلې خلک ، ژورنالستان او چینلونه راغلل او غوښتل یې چې دوی ته د مرستې لاس ورکړي او هره غوښتنه یې ومنې خو دغې غریبې ، غیرتي او مړه خوا میرمنې هر څه رد کړل او په خپل عزتمند ژوند یې د خدای شکر ادا کړ.

ویل یې تیره چې پخپل ځای پرته وي نو درنه وي لکه گل چې خپل بوټي کې ښه ښکاري داسې زه هم په خپل ولس او خپلو خلکو کې ښه ښکارم زما ښایست زما خپل وطن او خړپړ خلک دي پردی وطن د مېړونو قدر کموي.

ډېرو خلکو سره دا سودا او وېره هم پیدا شوه چې دا د نړۍ وتلې او مشهوره ښځه څوک اختطاف نه کړي یا یې څوک د بې ځایه ننگ او غیرت په نوم ونه وژني نو ځکه ورته د خارج د تللو بلنې هم ورکړل شوې خو شربت گلې وار په وار رد کړلې او تر هر ځای یې پېښور ځان ته ښه او غوره وگڼلو شربت گلې ویل مرگ او ژوند د تقدیر لیک دی او د خدای کار دی په کومه ورځ چې چا ته مرگ لیکل شوی وي هغه نه بدلیږي او یوه ورځ به خامخا رارسیږي، خو د اختطاف او سړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتوونکو هم ځکه نه وېرېدله چې ویل یې زه پښتونخوا کې اوسېږم دلته ټول پښتانه دي ، غله او سړي تښتوونکي هم بل څوک نه دي او پښتون غل هم هیڅکله تور سرې او د چا مېرمن نه تښتوي.
دا نو د تاریخ داسې حساسې شپې وې لکه څنګه چې مخکې وویل شول د امریکا په حریم تروریستي بریدونه شوي وو او امریکایانو یې پړه د القاعده په تنظیم اچولې وه د طالبانو د اسلامي امارت مشر امیرالمومنین د تورن اسامه بن لادن د ورسپارلو نه انکار کړی و او امریکایانو یې په زور اسلامي امارت ړنګ کړی و او نړۍ والې ټلوالې کرزی کابل ته راوستی و د جنګ اور لا په غرغرو و او هر چا له وطن او سیمې نه پښې ویستلې ، پټو هم د پچیري ورک و او پټ هم پچیری ګرځېدلو ، کور هم د افغان وران شو او په تېښته هم افغان و په همدې شپو کې هم ښخي ډېر افغانان اروپا او امریکا ته را کډوال شول او اکثره همدې هېوادونو د بشر دوستۍ له مخې قبول کړل او په خپلو وطنونو کې یې ځای کړل خو شربت ګلې ته په پرله پسې ډول ډېرو خلکو او هېوادونو د پنا بلنې ورکړې خو هغې بیا هم ونه منل او د پېښور ژوند یې غوره وګڼلو ، د دې ټولو په بیا بیا ټینګار او غوښتنه یې ایله دا ومنل چې د بیت الله شریف زیارت ته دې ولیږل شي دا وړاندیز یې سمدستي ومنل شو او د خپلې کورنۍ سره حج ته ولاړل.
د بوني میکوري په نوم یوې امریکایي میرمنې ورسره د رحیم الله په لاس مرسته کوله یو کور یې هم ورته اخیستی و چې دوی په کې اوسېدل ، حالاتو دا وخت ډېر څه بدل کړي وو پېښور هم اوس هغه پېښور نه و کوڅې ، ښار ، لارې ، غرونه ، سیندونه او هوا فضا هماغه وه خو بس خلک هغه خلک نه وو هغه احساس مینه او وروروولي د سیاست خړو ګردونو لاندې کړې وه هغه وخت به د پېښور خلکو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو افغانانو ورونړو سره د خپلې خولې کپله نیمایي کوله ، خپل کور، هجره او دېره به یې ورته پرېښودله او حتی د مهاجر نوم په ویلو به خفه کېدل او ویل به یې چې دا ستاسو خپل کور او خپله خاوره ده یوه وینه او یو تن یوو مگر اوس په کې د پښتنو صوبایي حکومت افغانان خو لا څه چې ان د پښتنې شربت گلې غوندې د پېښور د څنگ څای او سیمې میرمنه هم پردۍ او د بل ملک گڼله د افغانانو همدې تنگولو شربت گله دې ته څو وارې اړویسته چې پېښور سره خدای پاماني وکړي خو دغه کونډه مېرمن د خپلو بچیو د تعلیم او زده کړې غم او د خپل خاوند مینې او سترگو راتینگه کړې وه او نه یې شو کولای چې د رحمت گل او خپلې لور هدیره او قبرونه یوازې پرېږدي په همدې ذهني کشمکش کې یې باالاخره پرېکړه وکړه چې نور څان او خپل اولاد د پېښور د ظالمو او بې رحمو پولیسو د مصبیت نه خلاص کړي او خپل کلي ته بیرته کډه شي.

د شربت گلې بي بي پلار لا ژوندی و چې بېرته خپل کلي ته ستون شوی و میره او خویندې یې هم په کلي کې وې او د ناامنۍ سره سره په کر کیله اخته وې.

خدای بخښلی رحمت گل چې ژوندی و کله کله به شربتې ورته هسې ټوکتن ویل چې:

زه خیالي مومنده یمه

ما واړوه وطنه ته څمه یاره نادانه

رحمت به مسکی شو او ویل به یې لکه چې بیا دې د پلار کور او کلی رایاد شو چې ما په غوږ وهې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلا دا د گلنار بیگم پخوانۍ مشهوره سندره وه خو بس شربتې به هم د ناز نه خپل د ژوند ملگري ته یاره نادانه ویل ښکاره به مسکې وه خو دننه زړه یې لکه انار له سرو او تورو وینو ډک و دا یې هیڅکله زړه ته نه راتلل چې ووایي:

زه خیالي مومنده یمه
ما واړه وه وطن ته ځمه یاره رنځوره

ځینې خلک وایي جوړې خدای په خپله جوړه وي د دوی جوړه هم بې جوړې جوړه وه رحمت گل هم د خدای یو نیک بنده و که څه هم په داسې چاپېر چل کې شوی او رالوی شوی و چې ښځه په کې د دودونو او کلتور ښکار وه له هر څه بې برخې وه او یا کور او یا گور یې ځای و خو رحمت گل داسې نه و د غریبۍ او رنځورۍ سره سره بیا هم یو مهربانه خاوند و ، ښځه یې د کور نور او ډېوه گڼله او بې ښځې کور یې هسې تشه کنډوله او هدیره بلله.
یوه لور یې مړه شوې وه دري لوڼې یې ژوندۍ وې او ټولې یې نازه ولې وې د خدای په ورکړه بېخي خوښ او راضي و ملگرو ته به یې ویل زه د کلي او د غره سړی یم زیړ بیگ پښتون یم خو انسان یم او د هر انسان په قدر پوهیږم تل به مسکی او خوشاله ښکارېده.
خو خیر داځل شربت گلې غوښتل چې نوره کډه شي خو په همدې وخت کې د شربت گلې او د رحمت گل د خاپوړو کلي او ولسوالۍ یوې بلې نوې ډلې نیولې وې دا ډله داعیش نومېده لښکر یې تورې جنډې او پټ مخ گرځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي باران په تيرا وورېد او خره يې د لړمورې يوړل د داعيش ډله په عراق کې د اسلامي خلافت په نوم ناڅاپي راپيدا او په منډه منډه مجهزه شوه هغوی په خپله ډله نوم د خپل شعار له مخې داعيش کېښود د عربي په عاميانه او سيميزه ګړدود کې يې معنی احده عشره يعنې يوولس او د سوونو کلونو مخکې په شان يې بېرته د عراق او شا او خوا يوولسو عربي هېوادونو يوځای کول او يو دارالخلافت جوړل غوښتل مګر له عراق او عربي هېوادونو بېخي لرې يې دولسم ملګری هم ورپيدا کړای شو.

د پښتونخوا دصوبايي حکومت د چارواکو په زړونو د شبر وېښته ولاړ و د افغانانو سر د ظلم او د ناروا چلند يې نور د شربت ګلې زړه پړسولی و او ددې ټولو خطرونو ، ننګونو او مصيبتونو سره سره شربت ګل خپل کور په خرڅ کې واچولو او ورو ورو يې ځان راټول کړ خو د تګ نه مخې پرې د پېښور او پنجاب واکمن خبر شول د کونډو ځانګړې پوليس يې کورته د ټولو اسلامي ، انساني او پښتني اصولو خلاف ورننوتل واړه يتيمان يې ووېرېدل او فکر يې وکړ چې په رڼا ورځ پرې غله راننوتل شربت ګلې ژر خپل ټيکری پر سر سم کړ او رامخکې شوه هغې فکر کاوه چې دا خو ټول پښتانه دي او لکه د وروڼو په سترګه يې ورته کتل خو داځل هغه تېروتې وه او دغو وروڼو يې ورته د پونډي او ګلانو پر ځای زولنې راوړې وې.

د پوليسو مشر زولنې لاس کې نيولې وې او د شربت ګلې سره يې خبرې کولې خو شربت ګل په پنجابۍ ژبه نه پوهېده د پوليسو مشر ور نږدې شو شربت ګله ترې په شا شوه او غږ يې وکړ چې دا سړی څه وايي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور پولیسان غلي ولاړ وو شربت گلې اخوا دیخوا وکتل کوم سوباړی او کوتک په نظر ورنغللو خپله څپلۍ یې له پښې راوویسته او په لاس کې یې ونیوله بیا یې غږ کړ تاسو کې څوک پښتون شته ؟

پولیسانو لاندې ځمکې ته کتل د پولیسو مشر هم غږ کړ چې دا ښځه لکه چې زما په خبرو پو نه شوه تاسو یې پو کړئ چې ودریږي او دا زولنې ورته لاسونو کې واچوم.

د مشر د امر سره یو پولیس شربت گلې ته وویل چې موږ ستا د نیولو دپاره دلته راغلي یوو او دا زولنې مو تا پسې راوړي دي.

شربت گله هک پک او حیرانه ولاړه وه او څپلۍ یې لاس کې ټینگه نیولې وه.

ځانگړو کونډو پولیسو تک تور یونیفور اغوستی و او مخونه یې هم پټ و.

شربت گل وویل : که دا ستاسو تور پنجابی مشر رانږدې شو نو زه یې په دا څپلۍ په دا مخ مخ وهم.

پولیس بیا ورته وویل خورې دا سړی نه دی ښځه ده او ځان ورته تسلیم کړه.

شربت گله نوره هم په غوصه شوه او پولیس ته یې وویل : مرگ دې مېلمه شه بې ننگه ته لا ماته خور هم وایي ، زه غریبه ښځه یم که څه هم په خپلې کړې گنا نه یمه خبره او نه پوهېږم خو بیا هم د حکومت د زوره نه یم او نه ور سره زور اړمولای شم خو دا مې واورئ چې هیڅکله به مې دا پنجابۍ یا پنجابی لاسونو ته زولنې راوانه چوي دا پېغور نه خپلو بچو ته پرېږدم او نه هم ستاسو پښتنو بچو ته.

بس دې ښځې ته همدومره ووایه چې ما ته نږدې رانه شي زه به پخپله دا زولنې خپلو لاسونو ته واچوم او تاسو سره به ولاړه شم خو پام مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي زه پښتنه یم او همدا یوه خبره مې ده که یوه وړه اشتبا مو وکړه ګوره بیا به مې مړی له دې ځایه پورته کوئ.
کونډو پو شول او زولنې شربت ګلې په خپله خپلو لاسونو ته واچولې او روانه شوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

82

شپږمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماجان نازولې شرو او د نړۍ بې وزله ښاپېرۍ هيڅ نه پوهېده چې ولې يې پاکو لاسونو ته د شنو او سرو بنگړيو په ځای تورې زولنې ورواچول شوې ځوانيمرگ او بې وزلې خوړلې رحمت گل يې سترگو ته نېغ ودرېد هغه به د خپلې رنځورۍ په وخت کې کله کله ملگرو ته په خپلې ځانگړې وزيرواله او خوږيانۍ لهجه ويل چې زه روس او امريکا مات نه کړم خو دې ناځوانه د تور ژېړي مرض مات کړم بيا به يې شرو ته ويل څه خير که زه نه وم نه به يم خو پېښور او پېښوريان دې ټول خپل دي د پرديتوب احساس به نه کوئ په همدې سوچونو کې پوليسو بوتله او د زندان دروازه يې ورپسې راوتړله.

پېښور او شا خوا سيمې يې د گندهارا او د افغانانو د بېلابېلو تمدونونو مرکز او مهم ځای پاتې شوی دی د افغانانو او په ځانگړي توگه د پښتنو د کلتور ، ثقافت ، ادب ، سياست ، مذهبونو او دودونو لويه او غوښنه برخه او زېږنده په همدې چاپيريال کې شوې ده او کيږي د پښتنو د ادب او سياست لوې ستې همدلته زېږېدلي دي داسې لوی شخصيتونه لکه غرونه ، د افغانانو او په ځانکړي توگه د پښتنو د ادب او ثقافت ستنې همدلته خښې دي او د پښتو ادب چت او بام يې تر اسمانه اوچت کړی دی خوشال چې د ټولو پښتنو بابا دی شخصيت يې جامع الکمالات دی او تر اوسه د نړۍ پر مخ داسې اديب ، ليکوال ، طبيب ، ټولنپو ، شاعر او جنگيالی نشته چې د خوشال بابا د ټولنيز او گڼ اړخيز شخصيت سره پرتله شي ، د رحمان بابا ، حميد بابا ، باچا خان ، غني خان او حمزه بابا شخصيتونه هم نړۍ وال دي او سيالان يې په سيمه کې نشته ، پېښور د تيمور شا د ژمي دارالحکومه او پلازمينه وه او ډېر نور تاريخي واقيعات.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو که پېښور څوک د افغانستان او افغانانو ، نه بېلوي دا مطلب چې د یوه جسم نه سترګې او زړه ویستل غواړي او دا هیڅ امکان نه لري.
احمد شا بابا هم په خپل پېښور او پښتونخوا وطن مین و او د ډهلي تخت یې ترې ځار کړی دی.
شربت ګلې سره د ځان او خپلې کړې ګنا هیڅ سوچ نه و خو د یتیمانو لورګانو او د درې کلن زوی سودا او غم په سر اخیستې وه.
شربت ګل ته ځان د خدای یوه بې کسه او غریبه میرمن ښکارېده او ټوله اسره یې فقط د خپل خدای دربار ته وه او بس.
شربت ګله خیال کې ولاړله ځان ورته زمرۍ ښکاره شوه سترګو ته یې د روسانو او نورو بهرنیو یرغلګرو لوې لوې لښکرې ودرېدې چې د دوی د نیولو په هیله یې ککرې خوړلې وې مګر په خپلو لاسونو کې یې چې د اسلام اباد د داخله وزیر چوهدري نثار پنجابي زولنې ولیدې سوړ اسویلی یې وویست خدایزده چې په زړه کې یې بیا څه تېر شول خپل پښتون پولیس ورور ته یې ډېر په افسوس وروکتل ، پر زړه یې اور بل و له سترګو یې لمبې ختلې ښایي غوښتل یې چې دغو پښتنو ته ووایي چې تاسو ته مې په لاسونو کې خپل بنګړي اچول خو ارمان چې کونډه ښځه یم او مړوندونه مې تش دي.
یو څو د بې وسۍ او ننګ غیرت ټپې یې ځان سره زمزمه کړې او د زړه تاو یې لږ سوړ کړ:

باغ چې د زاغ په حواله شو
بلبل نرې فریاد کوي له باغه ځینه
ټول مې د زړه په سر راټول شوې
میرات شې غمه په خندا دې تېرومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خولې مې تورې وينې ولاړې
بې ننګه ورور مې زه په زړه ويشتلی يمه
د لرې مرم له نږدې سوځوم
د پښتونخوا نه مې زړه کله صبرومه
بابا دې ما وژلی نه دی
چې دې راوچول لاسو ته زنځيرونه
بې ننګه ننګ راباندې وکړه
سبا به نېغه تاووې شمله پښتونه
په جدايۍ دې خفه نه يم
خفه په دې يم چې رقيب دې لمسوينه
پر مخ مې مه وهه ظالمه
د اوښکو ډکې سترګې چا ته واړه ومه
تن مې د سرې نکريزې پاڼه
ظاهر تازه دننه رنګ په وينو يمه
اسمانه درز وهه راولېږه
په ما قيامت دی چې په ټولو قيامت شينه
خاونده دا به دې رضا وي
چې د ځوانۍ عمر په غم کې تېرومه
ايمان دې ښه راته معلوم شو
په لباسي بريتو دې مه وهه لاسونه
اول به کله کله غم و
اوس مې دفتر شو کروندې په کې کومه
نصيبه وسوځې ايره شې
تنديه مات شې تا کې څه ليکلي دينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به اینځر دورځې گل شي
نه به زما زړگي د غمه خالي شینه
لکه د مور راباندې گران دی
په پنجاب کله گل وطن خپل ورکومه
بلبلان ټول په ژړا ژاړي
بورا په توره خولگۍ وخوړل گلونه
تا چې پر مخ شپېږه راکړه
زه به نو سترگې خپلې چا ته اړومه

خو خبره نه وه چې ددې په نیولو به ټوله نړۍ د سترگو په رپ کې خبریږي همداسې وشول او د مظلومیت خبر یې ټوله انساني نړۍ حیرانه کړه د پېښور او اسلام اباد چارواکو همدا غوښتل او هیله یې بریالۍ شوه دا وخت بره په افغانستان کې د اشرف غني حکومت و د نړۍ ټول پام پورته راگرځېدلی و.
اشرف غني په دا تېرو څلورو لسیزو کې د افغانستان هغه منتخب ولسمشر و چې علمي او اکاډمیک شخصیت او پېژندنه یې درلودله نړۍ ورسره ولاړه وه ، لاسونه یې د هیچا پر وینو سره نه و او بله دا چې اشرف غني لکه ددې نورو رهبرانو غوندې د پاکستان نمک خور نه و د دوي تر اغیز لاندې د راتلو امکان یې هم نه و نو همدا لامل و چې تر انتخاباتو وړاندې پاکستان پوهېده چې غني غني دی او د دوی په لاړو به لوند نه شي نو هماغه وخت یې ورپسې پروپاگند کولو او په ټول امکان یې هڅه کوله چې بدنام او شخصیت یې د افغانانو د پامه بد کړي خو د دوی د ټولې بدنیتۍ سره سره بیا هم افغان ولس غوره او انتخاب کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غني شعار د غني افغانستان و او په همدې سلسله کې یې د ټولې نړۍ او په ځانګړي توګه د خپلو ګاونډیو هېوادونو سره ښې او د دوستۍ اړیکې غوښتلې چې یو زموږ د ګاونډیو نه د هند لوی او تاریخي هېواد و.

افغانانو د هند سره له پخوا زمانې نه ښې او د دوستۍ اړیکې درلودلې او تل د تاریخ په اوږدو کې دوستان پاتې شوي دي په افغانستان تل پردو بریدونه او یرغلونه کړي دي خو افغانانو د تاریخ په اوږدو کې تل خپله دفاع کړې ده او هیڅ وخت یې د خپلو ګاونډیو په حریم تیری نه دی کړی.

هو احمدشا بابا تر هنده تللی دی او ډهلي کې واکمن پاتې شوې دی او دا د هغه وخت د سیاسي ، کلتوري ، مذهبي او جغرافیې ثبات او استقرار په خاطر و.

هند د نورو د بریدونو او ګواښونو سره مخ و او هند د احمدشا بابا ګاونډ و په هند کې په ملیونونو مسلمانان او همدارنګه افغانان اوسېدل په سیمه کې د وخت تر ټولو لوی د کار بار او اقتصاد مرکز و نو همدا لامل و چې احمدشا بابا د خپل ګاونډ د ثبات او د خپلو خلکو د ساتنې په منظور تر ډهلي تللو او د نورو د برید نه یې ساتلو هغه پښتانه او افغانان چې هلته میشت وو او اوس هندیان دي تر ټولو تکړه او کاریګر خلک وو چې یوه ښه او رڼه بېلګه یې د هند د فلمي انډستری کارکوونکي ، هنرمندان او فلمي ستوري دي چې نن سبا یې د هند نوم او کلتور تر ټولې نړۍ رسولی دی او ددوی مطلق اکثریت په اصل او خټه هماغه افغانان دي چې احمدشا بابا یې د ژوند ، پاللو او ساتلو اندېښنه درلودله او همدا ډول پرعکس په اوسني افغانستان او پښتونخوا کې هم هغه وخت ډېر هندوان او سکهان اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانان وو او احمدشا بابا يې واکمن و همدا لامل و چې انګريزانو هم بيا وروسته د پښتونخوا والي رنجيت سنګهه ټاکلی و چې د هندي سينما د کپور مشهوره کورنۍ او نور لا همدلته پښتونخوا کې ميشت وو.

که احمد شا بابا يرغلګر وای نو په فارس او نورو ګاونډيانو به يې بريدونه کړي وای چې تر هند يې ورته نيول ښېخي ډېر اسانه وو:

نن بيا هسې د ګلزار په ننداره ځم
چې له ياره سره خوښ هم کناره ځم
چې بر کړی مې خدای لاس په رقيبانو
ترو به زه د هند پر لور په تماشه ځم
چې د هند د ملکو فتحه مې روزي شوه
نور ايران لره په توغ په نغاره ځم
پر دا کړي داد د خدای نه شی پښېمانه
تر نګين مې ايران لاندې شاهانه ځم
زه تسخير د ولايت د خدای په داد کړم
په مدد د حبيب هره خوا تازه ځم
احمد شا دنيا فاني ګڼم چې نشته
دنيا پاته له ايمانه به اسره ځم

په هر حال دا وخت د هند مرستې او اړيکې هم د پخوا په شان ډېرې شوې وې او د لر او بر افغانانو او پښتنو مينه او اړيکې هم لا پسې غښتلې شوې وې ډېر فکرونه سره رانږدې شوي وو او واټنونه رالنډېدل نو د شربت ګلې نيول او په اصطلاح سپکاوی يو ډول دسيسه وه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د برو پښتنو ذهنیت د لرو او ښکته وروڼو افغانانو په وړاندې وننګوي ، بد یې کړي او د وروڼو تر منځ بیا سیاسي واټن ډېر کړي.
ماشومان یې په چیغو او واویلا لاس تر زنې پاتې شول لیور یې راغلو خپل وریرونه یې غیږ کې ونیول او حیران ولاړ و یوه شېبه وروسته یې جیب ته لاس تېر کړ ټلیفون یې راواخیست او هغه پخوانی خبریال رحیم الله یوسفزی یې خبر کړ.
رحیم الله هم ډېر حیران او خواشینی شو د رحمت ګل ورور شمشاد ته یې ډاډ او تسل ورکړ ځنګه یې چې د هغه سره خدای پاماني وکړه سمدواره یې ځایي چارواکو ته زنګونه ووهل او د شربت ګلې نیول یې د حکومت یو غلط کار وبللو چوندر نثار ځان ناخبره کړ او رحیم الله ته یې وویل چې ډېر ژر به بېرته ایله شي.
خو تر نیونې مخکې هم د چوهدري نثار په پټ امر د شربت ګلې په نوم ټولې مرستې ودرول شوې وې او د اخر ځل دپاره رحیم الله ته د بانک له خوا اجازه ورنه کړل شوه چې د بوني له خوا شوې مرسته د پخوا په څېر را واخلي او د شربت ګلې کورنۍ ته یې وسپاري.
شربت ګله سوالګره نه وه او نه یې چا ته د سوال لمن غوړه ولې وه بلکې د ډېرو خلکو او خپرونو د مرستو له خپلو او اخیستلو یې انکار کولو خو بیا هم دا وروستۍ مرستې ورسره د یوه قرار داد له مخې بوني میکوري کولې او ښایی لامل به یې همدا و چې د شربت ګلې تصویر او نوم د نشنل جیوګرافي خپرونې اداري ته د خوشبختۍ له مخې ډېر شهرت او مالي ګټه رسولې وه او دا مرسته د هماغې سرچینې له خوا د یوه سالم حق په توګه راتللې.
د شربت ګلې د نیولو خبر خپور شو او د نړۍ خلک هم حیران شول حیرانتیا په دې کې وه چې شربت ګله کلونه هم دلته اوسېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کله یې یو میړی هم نه و ازار کړی خو بیا هم د یوې غیرې قانوني مهاجرې په نوم ونیول شوه په داسې حال کې چې په همدې ښار او شا او خوا سیمو کې په زرگونو افغان جنگیالي اوسیږي او پالل کیږي د افغان حکومت مخالف مشران ټول همدلته شا او خوا ښکاره غیب دي د امریکا په ټرید سنټر تر برید وروسته د القاعد عرب غړي ټول همدلته ژوندي جاړ تر ننه غیب شول اسامه په دومره لوی ځان او د نړۍ والو د دقیق څار سره سره بیا هم کلونه کلونه همدلته ساتل شوی و او لکه غټ اوښ په بډه وهل شوی و خو بې وزله شربت گله نوره د زغم وړ نه وه.

په همدې وخت کې افغان سفیر عمر زاخیلوال او اشرف غني هم د شربت گلې د ایله کیدو غوښتنه وکړه او ، له هرې خوا غبرونه راپورته شول له پنجابیانو لاره لودن ورک شو وروستۍ پرېکړه یې دا شوه چې شربت گله غریبه د کالیو او کور راټولو ته هم پرېنښودل شوه او د دوی په اصطلاح د پاکستان د خاورې نه یې وویسته.

اشرف غني ورته د ارگ دروازې پرانیستلې او د لیدو بلنه یې ورکړه.

د شربت گلې ماشومان ډېر وېرېدلي وو د ټولو رنگونه تگ ژېړ اوښتي وو لکه د چرگې معصوم بچي چې ټپوس وېرولي وي ټول د خپلې مور نه راتاو وو.

مشرۍ او دویمه یې غټې وې خو دریمه لور یې مبینه او درې کلن معید لا بېخي کوچنیان وو ، مشرۍ هیڅ نه ویل ځکه مشره وه او په ډېرو خبرو پوهېدله.

دویمه لور یې هیبت وهلې وه او وچو شونډو یې له خفگان نه پټري نیولي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبينې ژړل ښه ډېر يې وژل زړه يې سپک کړو او ببا يې په وړو وړو سلګيو کې له خپلې مور نه پوښتنې شروع کړې مورې ته ولې پولوسانو ونيولې ؟

هسې يې نيولې وم هسې ولې ، تا خو ويل چې بدکاره ، غله او قاتلان پولوس نيسي تا څه کړي و ؟

مور ورته ببا وويل هسې هيڅ خبره نه وه. ښه مورې اوس چېر ته ځو ؟

مور ورته وويل خپل وطن ته ځوو بيا يې وويل هلته خو جنګ دی او تا ويل چې کلي کې اوس څوک نشته ؟

مور ورته بيا وويل هو بچيه کلي کې خو لا جنګ دی خو موږ کلي ته نه ځوو اوس.

نو چېرته ځوو ؟

کابل ته ځوو دخيره

کابل کې څه کوو ؟

پاچا غوښتي يوو هغه ګورو مبينه بيا په ژړا شوه او ويل يې مورې بيا پېښور ته نه ځوو زه د پولوسانو، نه وېرېږم مور ورته وويل نه بچيه پېښور هم زموږ خپل وطن او خپله خاوره ده بيا به دې هم د پلار جان زيارت ته ورځوو دخيره پلار دې خپل وطن کې خښ دی ميبنې بيا وويل نه مورې د پېښور پولوسان ډېر ظالمان دي.

مورې زموږ پاچا څوک دی ؟

زموږ پاچا اشرف غني دی ښه مور جانې زه خو ورته وايم چې زما مکتب همدلته رابدل کړي زه بېرته پېښور ته نه ځم او تا هم نه پرېږدم.

مور ورته وويل خيه سمه ده بيا ژر بېرته نه ځوو.

درې کلن معيد هم په وړه ژبه پوشتنې شروع کړې مورې ته هغه پولوسانو ولې موږ نه بوتلې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

موري بیا خو درپسې نه راځي کنه ؟

نه نه بچیه بیا نه راځي ښه.

ماشومانو همداسې پوښتنې کولې شربت گلې هر یوه ته سر ښوورولو او نوره فکرونو زنگوله .

د ملک پاچا غوښتې وه او ارگ ته بلل شوې وه خو داسې خفه وه لکه څوک چې غرغره کیږي او د اعدام کړی ته یې روان کړی وي.

شربت گلې سره د پاچا او د ارگ د لیدلو د شوق په ځای د خپلې جونگړې او کور کالیو غم و چې هر څه ترې په سپین میدان پاتې شول:

پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال پر ټوله لاره زنگېدله
په گرېوان کې یې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت گله ژړېدله
پېښور یې د نیکه په قباله و
اوس د جبر نه د بل په حواله و
زېږېدلې په لمن کې د سپین غر وه
لویه کړې خپله غیره کې خیبر وه
که کابل که ناصرباغ که اشنغر و
یو یې زړه او بل یې سترگې او ځیگر و
په خپل کور چې پردی اغیار گڼله
په همدې خبره ډېره ځورېدله
پاکه مینه یې غوښتله له مجنونه
د خپل ورور نه د سکه ستره پښتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم دا په نړۍ کې ملکه وه
خو په خپل کاله لا هاغسې سپېره وه
په درنو جامو کې پټه وه درنه وه
دا مومنده وه په خټه پښتنه وه
په خپل کور کې پردۍ اغیار بلله
په همدې خبره ډېره ځورېدله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنګېدله
په ګرېوان کې یې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت ګله ژړېدله
لا ماشومه وه بېخې وړه جلۍ وه
چې وطن کې یې د غم سپېره سیلۍ وه
راپرېوتې پر شین فصل سره ږلۍ وه
دا د پلار پر اوږو بار لکه سپوږمۍ وه
بې وزرو او بې ځالې شان مرغۍ وه
پښتونخوا پورې راغلې بې مستۍ وه
دا په دومره لوی عالم کې وه بې کوره
دا په دومره مخلوقاتو کې بې موره
په خېمه کې بې له اوره بې له سکوره
نازولې به خوړله ډوډۍ سپوره
په بېدیا کې به پر خاورو لوبېدله
لکه ګل په دامانه کې غوړېدله
په الف او بې چې لږه شوله پوهه
د درېیم ټولګي نه خواره شوله ګوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د میرې سره په کور کې کارېدله
لکه ژرنده ټوله ورځې تاوېدله
لا راغلی پرې سم نه و پېغلتوب
هم واده شوه هم پرې راغلو کونډېتوب
بس د خوارې برخه خواره وه ازل نه
ځورېدلې وه ښه ډېره د اول نه
یتیمانو سره پاتې وه رنځوره
خپل برخلیک باندې راضي وه دغه حوره
بس د خدای هیلې ته هسې اوسېدله
لکه شمعه په تیارو کې سوځېدله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنگېدله
په گرېوان کې یې جاله هم ډوبېدله
دومره ډېره شربت گله ژړېدله
اوس هم ځوانه وه خو خواره وه زړه وه
هغه وخت چې ښوونځې کې وه وړه وه
یو عکاس یې ښوونځي ته و راغلی
او ساده تصویر د دې یې و ویستلی
له حیا یې و پلو خوله کې نیولی
سوځېدلی ټیکری دې و پر سر کړی
ښکلې مخ کې یې رڼا د مظلومیت وه
مسکۍ وه خو خوږلې محرومیت وه
پیوند شوې یې زړې زړې څپلۍ وې
غم نه سرې وې خو شنې سترگې یې مرۍ وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیوې په شانتې غبرګې ځلېدلې
د سپوږمۍ په شانتې ښکلې پړکېدلې
دا د لوی قام یو ساده شانته تصویر و
چې مات کړی یې د روس قوي زنځیر و
خدای په خپله پیدا کړې ښاپېرۍ وه
جنګ ځپلې اوس دغه خواره جلۍ وه
مهاجره ترهېدلې دا هوسۍ وه
خو په سترګو کې یې مینه وه نړۍ وه
بس تقدیر و او یو څه کار د هنر و
دا ساده باده تصویر لکه خنجر و
نو چې یو ځلې لیدلی هر دردمند و
بس د اوښکو څڅولی یې درمند و
په نړۍ کې مشهوره کور په کور وه
د هر چا نظر کې خپله سکه خور وه
هسې ډاګ و خو بس نوم یې ناصرباغ و
نه اوبه وې نه رڼا وه نه څراغ و
پنجابیانو که ګڼله مهاجره
خپل وطن کې پښتنه وه مسافره
خپل قسمت نه که هر څه وه مروره
خو په خوله یې وه د یو افغان سندره
دښمنانو په همدې دلیل نیوله
تور زندان کې وه پرته دغه بلبله
پېښور نه چې کابل ته کله تلله
لکه ټال په ټوله لاره زنګېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرېوان کې يې جاله هم ډوبېدله
دومره سخته شربت ګله ژړېدله
پېښور يې د نيکه په قباله و
اوس د جبر نه د بل په حواله و
زېړېدلې په لمن کې د سپين غر وه
لويه کړې خپله غيره کې خيبر وه
که يو خوا مومندره بل اشنغر و
يو يې زړه او بل يې سترګې او ځيګر و.

يو بل چا هم مخ وروارړه ولو او ورته يې ويل خورې دا ماشومان دې رښتيا وايي که شکوڼ حلال دی خو شکل يې د مردار دی ، د پېښور پوليس که پښتانه دي خو دا يونيفورم يې بدرنګ او د پردي قام په تن دی ورکه وه يې که زما منې نور د پېښور نوم په خولې مه اخله.
شربت ګله له تاوه تکه سره شوه او خوله يې راخلاصه کړه : که دوی هر څه وايي خو ماشومان دي د دنيا له حاله خبر نه دي په دې لا نه پوهيږي چې له سبره څو پخيږي ، خو ته ولې داسې وايي ما ته د پېښور او کابل هيڅ فرق نشته دواړه زموږ وطنونه دي او زموږ خپله خاوره ده د چارصدې او د ګنداو مومندان څوک دي ټول زما عزيزان او خپلوان دي ، د لواړګي شينواري ، اپريدي ، وزير ، بېټني ، کاسي ، بنګښ ، خټک ، يوسفزي او اڅکزي دا ټول څوک دي او د چا وينه په کې چليږي بيا داسې مه وايه اوبه په ډانګ نه بېليږي او نه نوک له ورۍ جلا کيږي خير اوس حالات خراب دي خو خدای به خير کړي موږ به يا يوو او يا به نه يوو خو دا دولتونه به نه وي او دا ملت به بېرته تر اټکه يو لوی ملت وي هغه دې نه دي اورېدلي چې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیبر دره خو لار د تلو راتلو ده
په کابل او پېښور کې افغان یو دی

په همدې خبرو خبرو کې شربت گله ، لیور او ماشومان یې باالاخره ارگ ته راغلل او د خپل پاچا میلمانه شول اشرف غني د شربت گلې یتیم زوی لکه یو مهربانه پلار په غیږ کې ونیوه ښکل یې کړ په وړه ژبه یې ورسره ستړمشي او خبرې وکړې.
معید د خپل پلار له مړینې وروسته زېږېدلی و د لومړي ځل دپاره یې د پلار خوږه مینه ولیدله شربت گلې له بوقرې سر راویستلی و او د پاچا د میرمنې بي بي گل تر څنگ ولاړه وه.
بي بي گل چې خپل نوم یې رولا سعاده غني و د سپین سري ولسمشر غني سپین سرې میرمن وه په ختهه د لبنان مسیحی عربه وه چې غني سره د زده کړو په مهال د بیروت په امریکایي پوهنتون کې بلده شوې وه بي بي گل نه مسلمانه وه او نه هم پښتنه وه خو د شربت گلې یتیمه لور مبینه یې په خپل ځیگر پورې کلکه نیولې وه او د یوې رښتینې مور او نیا مینه یې ورکوله ولسمشر غني شربت گلې ته د سر په ښورولو ستړمشي او ښه راغلاست ووایه ، خپل وطن ته د راتگ مبارکي یې ورکړه تر ټولو خبرو وروسته یې ورته د یوه نوي او ښکلي کور کلي وروسپارله او د بچو د تحصیل او زده کړې سپارښتنه یې پرې وکړه.
فقیر ته یوه دروازه پورې او سل بېرته ، شربت گله هم ډېره خوشاله شوه چې خپل وطن ته راغله او په عامه اصطلاح خپل پاچا یې تود هرکلی وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شربت گلې د خپل مهربانه پاچا نه مننه وکړه او ورته يې وويل سل دې ومري خو د سلو سر دې نه مري ستا د سر سيورى دې زموږ پر سر وي خو زړه او د سترګو تور ترې په پېښور کې پاتې و د رحمت ګل هديره يې نه وه هېره او ويل به يې چې دې ظلمانو دومره هم پرېنښودم چې د رحمت ګل مړى خو خاورې شوى واى د خپلې رنځورۍ نه هم کړېدله او فکر يې کاوه که زه هم لکه رحمت ګل د تور زيړي ښکار شم نو دا بچي به مې خوار او زار شي همدې سودا اخيستې وه خو دومره صابره ښځه وه چې هيڅ وخت يې شکايت نه کولو هر درد يې په خپل زړه تېرولو او پټې پټې يې د اوسپنې نينې چيچلې ان پاچا ته يې هم څه ونه ويل او هر څه يې د تقدير په نوم د ځان سره ساتل خو دا وخت هغې د ډېرو خلکو زړونه خپل کړي وو ډېر خلک يې په مظلوميت خبر وو او هر چا غوښتل چې مرسته ورسره وکړي خو شربت ګلې د هيچا مرستې ته خپلې سترګې نه وې خړې کړې او په دې هکله بېخي بې پروا وه ، په دې شپو کې اسلام اباد د تورخم دروازه هم د رنځورانو افغانانو په مخ تړلې وه او ډېر افغانان هند ته د درملنې له پاره تلل.

هند د افغانانو دپاره ډېرې اسانتياوې برابرې کړې وې هغه رنځوران چې به پخوا پېښور او لاهور ته تلل اوس ښه په اسانه هند ته تللاى شول نو د همدې امله يې د هند د حکومت د درملنې بلنه ومنله او هند ته د درملنې دپاره ولاړه.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library